

Ustawa z dnia.....

Prawo o ustroju sądów administracyjnych

Dział I Sądy administracyjne

Rozdział 1. Przepisy ogólne

Art. 1. § 1. Sądy administracyjne sprawują wymiar sprawiedliwości przez kontrolę działalności administracji publicznej oraz rozstrzyganie sporów kompetencyjnych i o właściwość między organami jednostek samorządu terytorialnego, samorządowymi kolegiami odwoławczymi i między tymi organami a organami administracji rządowej.

§ 2. Kontrola, o której mowa w § 1, sprawowana jest pod względem zgodności z prawem, jeżeli ustawy nie stanowią inaczej.

Art. 2. Sądami administracyjnymi są Naczelny Sąd Administracyjny oraz inne sądy administracyjne: Odwoławczy Sąd Administracyjny i wojewódzkie sądy administracyjne.

Art. 3. § 1. Zadania z zakresu wymiaru sprawiedliwości wykonują sędziowie.

§ 2. Zadania z zakresu ochrony prawnej wykonują także referendarze sądowi.

§ 3. Zadania, o których mowa w § 1 w wojewódzkich sądach administracyjnych mogą wykonywać asesory sądowi.

§ 4. W sądach administracyjnych są zatrudnieni starsi referendarze sądowi, referendarze sądowi, starsi asystenci sędziów, asystenci sędziów oraz urzędnicy sądowi i inni pracownicy sądowi.

Art. 4. Sędziowie sądów administracyjnych i asesory sądowi w sprawowaniu swojego urzędu są niezawisli i podlegają tylko Konstytucji oraz ustawom.

Art. 5. § 1. Sędziowie tworzą samorząd sędziowski. Samorząd stanowią wszyscy sędziowie sądu w stanie czynnym.

§ 2. Organami samorządu sędziowskiego są: zgromadzenie ogólne sędziów wojewódzkiego sądu administracyjnego, zgromadzenie ogólne sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz zgromadzenie sędziów izby Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Art. 6. § 1. Językiem urzędowym przed sądami administracyjnymi jest język polski.

§ 2. Osoba niewładająca w wystarczającym stopniu językiem polskim ma prawo do występowania przed sądem w znanym przez nią języku i bezpłatnego korzystania z pomocy tłumacza.

§ 3. O przyznaniu tłumacza osobie, o której mowa w § 2, orzeka sąd właściwy do rozpoznania sprawy w pierwszej instancji. Wniosek o przyznanie tłumacza zgłoszony w toku sprawy rozpoznaje sąd tej instancji, w której sprawa się toczy.

Art. 7. Osoby pozostające ze sobą w stosunku pokrewieństwa w linii prostej lub powinowactwa w linii prostej albo w stosunku przysposobienia, małżonkowie oraz rodzeństwo nie mogą być sędziami, asesorami sądowymi ani referendarzami sądowymi w tym samym wydziale sądu.

Art. 8. § 1. Działalność administracyjna sądów ma na celu zapewnienie sądom odpowiednich warunków wykonywania zadań, o których mowa w art. 1 § 1 oraz wykonywania innych zadań przewidzianych w ustawach

§ 2. Działalność administracyjna sądów należy do prezesów sądów i innych organów sądów oraz do urzędników i innych pracowników sądowych.

§ 3. Sądy administracyjne są administratorami danych osobowych przetwarzanych w postępowaniach sądowych. Do przetwarzania danych osobowych w postępowaniach sądowych przepisów art. 15, art. 16 - w zakresie, w jakim przepisy szczególne przewidują odrębny tryb sprostowania, oraz art. 18 i art. 19 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04. 05. 2016, str. 1, z późn. zm.) nie stosuje się.

§ 4. W związku z przetwarzaniem danych osobowych w postępowaniach sądowych wykonanie obowiązków, o których mowa w art. 13 rozporządzenia 2016/679, następuje przez umieszczenie informacji określonych w art. 13 ust. 2 rozporządzenia 2016/679 w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej oraz w widocznym miejscu w budynku sądu.

§ 5. Nadzór nad przetwarzaniem danych osobowych przez wojewódzkie sądy administracyjne w postępowaniach sądowych sprawuje Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego a nadzór nad przetwarzaniem danych osobowych przez Naczelny Sąd Administracyjny w postępowaniach sądowych sprawuje Krajowa Rada Sądownictwa.

Art. 9. § 1. Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego kieruje działalnością administracyjną Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz sprawuje zwierzchni nadzór nad działalnością administracyjną sądów administracyjnych. Poszczególne zadania z zakresu nadzoru nad działalnością administracyjną sądów administracyjnych Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego może zlecać wyznaczonym do tego sędziom i innym osobom.

§ 2. Prezes wojewódzkiego sądu administracyjnego kieruje działalnością administracyjną sądu. Poszczególne czynności administracji sądowej prezes wojewódzkiego sądu administracyjnego może zlecać wyznaczonym do tego sędziom i osobom.

§ 3. Osoby powołane do kierowania działalnością administracyjną i nadzoru nad działalnością administracyjną sądów mają prawo wglądu w czynności z zakresu działalności administracyjnej sądów. W razie stwierdzenia uchybień w tym zakresie mogą zwrócić na nie uwagę na piśmie, żądać wyjaśnień oraz żądać usunięcia stwierdzonych uchybień i ich skutków. Osoby te uchylają nadto zarządzenia administracyjne niezgodne z prawem lub z innych powodów niecelowe.

§ 4. Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego niezwłocznie zawiadamia właściwego prezesa wojewódzkiego sądu administracyjnego o stwierdzonych uchybieniach w działalności administracyjnej tego sądu. Właściwy prezes wojewódzkiego sądu administracyjnego informuje Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego o działaniach podjętych w celu usunięcia uchybień niezwłocznie, nie później niż w terminie 14 dni.

§ 5. Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego może zwrócić właściwemu prezesowi lub wiceprezesowi wojewódzkiego sądu administracyjnego uwagę na piśmie, jeżeli stwierdzi uchybienia w zakresie kierowania działalnością administracyjną sądu.

Art. 10. § 1. Projekt dochodów i wydatków Naczelnego Sądu Administracyjnego obejmuje także dochody i wydatki wojewódzkich sądów administracyjnych. Projekt dochodów i wydatków w brzmieniu uchwalonym przez Kolegium Naczelnego Sądu Administracyjnego Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego przedstawia ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych, który włącza go do projektu budżetu państwa.

§ 2. W zakresie wykonywania budżetu sądów administracyjnych Prezesowi Naczelnego Sądu Administracyjnego przysługują uprawnienia ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

Rozdział 2 Właściwość i organizacja sądów administracyjnych

Art. 11 § 1. Sprawy należące do właściwości sądów administracyjnych rozpoznają, w pierwszej instancji, wojewódzkie sądy administracyjne.

§ 2. Odwoławczy Sąd Administracyjny rozpoznaje środki odwoławcze od orzeczeń wojewódzkich sądów administracyjnych

§ 3. Naczelny Sąd Administracyjny sprawuje nadzór nad działalnością Odwoławczego Sądu Administracyjnego i wojewódzkich sądów administracyjnych w zakresie orzekania, zapewniając jednolitość orzecznictwa tych sądów przez prowadzenie postępowań w sprawach pilotażowych, rozpoznawanie skarg kasacyjnych oraz podejmowanie uchwał rozstrzygających zagadnienia prawne, a także rozpoznaje inne sprawy należące do właściwości Naczelnego Sądu Administracyjnego na mocy innych ustaw.

Art. 12 §. 1. Wojewódzki sąd administracyjny tworzy się dla jednego województwa, a w uzasadnionych przypadkach dla jego części lub dla większej liczby województw.

§ 2. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, na wniosek Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego, w drodze rozporządzenia, tworzy i znosi wojewódzkie sądy administracyjne oraz ustala ich siedziby i obszar właściwości, a także może tworzyć, poza siedzibą sądu, i znosić wydziały zamiejscowe tych sądów.

Art. 13. § 1. Wojewódzki sąd administracyjny dzieli się na wydziały, które tworzy i znosi Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego.

§ 2. Wydziałem w wojewódzkim sądzie administracyjnym kieruje prezes lub wiceprezes sądu albo wyznaczony sędzia.

§ 3. W wydziałach orzeczniczych wojewódzkich sądów administracyjnych tworzy się sekcje odwoławcze, w skład których wchodzi sędziowie rozpoznający sprawy w Odwoławczym Sądzie Administracyjnym. Sekcją odwoławczą kieruje przewodniczący wydziału albo jego zastępca.

Art. 14. § 1. W skład wojewódzkiego sądu administracyjnego wchodzi: prezes sądu, wiceprezes sądu lub wiceprezesi sądu, sędziowie, asesory sądowi, referendarze sądowi oraz starsi referendarze sądowi

§ 2. Liczbę sędziów, wiceprezesów sądu i asesorów sądowych w wojewódzkim sądzie administracyjnym określa Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego, po zasięgnięciu opinii Kolegium Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Art. 15. § 1. Sędziami Odwoławczego Sądu Administracyjnego są sędziowie Naczelnego Sądu Administracyjnego przeniesieni do orzekania w wojewódzkich sądach administracyjnych oraz sędziowie wojewódzkich sądów administracyjnych mający co najmniej pięcioletni staż pracy na stanowisku sędziego takiego sądu.

§ 2. Pracami Odwoławczego Sądu Administracyjnego kieruje prezes, którym jest wiceprezes Naczelnego Sądu Administracyjnego, powołany do pełnienia tej funkcji w trybie art. 37 § 2.

Art. 16. § 1. Regulaminy określające szczegółowo tryb wewnętrznego urzędowania wojewódzkich sądów administracyjnych oraz Odwoławczego Sądu Administracyjnego uchwała zgromadzenie ogólne sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego

§ 2. W regulaminie, o którym mowa w § 1, określa się w szczególności:

- 1) wewnętrzną organizację sądów,
- 2) porządek funkcjonowania sądów;
- 3) tryb czynności sądowych zapewniających sprawne i szybkie ich wykonywanie;
- 4) zasady przydziału spraw, w tym: sposób dokonywania losowania spraw i ustalania składów wieloosobowych oraz zasady zmniejszania przydziału spraw ze względu na pełnione funkcje

§ 3. Regulamin podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

Art. 17. § 1. Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego sprawuje nadzór nad sprawnością postępowania sądowego w sądach administracyjnych. Prezes Odwoławczego Sądu Administracyjnego sprawuje nadzór nad sprawnością postępowania sądowego w Odwoławczym Sądzie Administracyjnym, a prezes wojewódzkiego sądu administracyjnego w sądzie przez siebie kierowanym.

§ 2. Nadzór na sprawnością postępowania sądowego sprawowany jest przez właściwego prezesa osobiście, za pośrednictwem przewodniczących wydziałów albo wyznaczonych sędziów lub pracowników. Osoby powołane do nadzoru nad sprawnością postępowania sądowego mają prawo wglądu w czynności sądu.

§ 3. W ramach nadzoru nad sprawnością postępowania sądowego Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego może zarządzić przeprowadzenie wizytacji, obejmującej

pełną działalność sądu lub wydziału sądu bądź lustracji, obejmującej wybrane zagadnienia z działalności sądu lub wydziału sądu.

§ 4. Czynności, o których mowa w § 1 - 3, nie mogą wkraczać w dziedzinę, w której sędziowie i asesory sądowi są niezawiśli.

§ 5. Wizytacje lub lustracje przeprowadzają sędziowie wizytatorzy, a w zakresie działalności sekretariatów wydziałów inspektorzy do spraw biurowości.

§ 6. Sędziów wizytatorów do wykonywania określonych czynności powołuje Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego spośród sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego, sędziów Odwoławczego Sądu Administracyjnego posiadających co najmniej siedmioletni staż pracy na stanowisku sędziego sądu administracyjnego oraz sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego w stanie spoczynku.

§ 7. W przypadku stwierdzenia uchybienia w zakresie sprawności postępowania sądowego, Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego a także, w zakresie swojej właściwości, Prezes Odwoławczego Sądu Administracyjnego oraz prezes wojewódzkiego sądu administracyjnego, mogą zwrócić na nie uwagę i żądać usunięcia skutków uchybienia.

§ 8. Sędzia lub asesor sądowy, którego dotyczy zwrócona uwaga, może w terminie siedmiu dni złożyć pisemne odwołanie do kolegium Naczelnego Sądu Administracyjnego, co nie zwalnia go od obowiązku usunięcia skutków uchybienia. Uchwała Kolegium Naczelnego Sądu Administracyjnego w tym przedmiocie nie podlega zaskarżeniu.

§ 9. W przypadku nieuwzględnienia odwołania przez Kolegium Naczelnego Sądu Administracyjnego lub bezskutecznego upływu terminu do wniesienia odwołania. odpis pisma ze zwróceniem uwagi oraz materiały z postępowania, o którym mowa w § 8 podlegają dołączeniu do akt osobowych sędziego lub asesora sądowego. Po upływie trzech lat właściwy prezes sądu zarządza usunięcie tych dokumentów z akt osobowych.

Art. 18 § 1. Naczelny Sąd Administracyjny oraz Odwoławczy Sąd Administracyjny, w ramach swojej właściwości, w razie stwierdzenia przy rozpoznawaniu sprawy oczywistej obrazy przepisów, niezależnie od innych uprawnień, wytyka uchybienie właściwemu sądowi. Przed wytknięciem uchybienia właściwy sąd poucza sędziego lub sędziów wchodzących w skład sądu orzekającego w pierwszej instancji o możliwości złożenia na piśmie wyjaśnień w terminie siedmiu dni. Stwierdzenie i wytknięcie uchybienia nie wpływa na rozstrzygnięcie sprawy.

§ 2. O wytknięciu uchybienia Naczelny Sąd Administracyjny lub Odwoławczy Sąd Administracyjny zawiadamia prezesa właściwego wojewódzkiego sądu administracyjnego .

§ 3. W terminie czternastu dni od dnia doręczenia postanowienia zawierającego wytknięcie uchybienia przez Odwoławczy Sąd Administracyjny, sędziego lub asesora sądowego wchodzący w skład sądu orzekającego w pierwszej instancji może wnieść odwołanie od tego postanowienia do Naczelnego Sądu Administracyjnego.

§ 4. Naczelny Sąd Administracyjny po rozpoznaniu odwołania utrzymuje w mocy zaskarżone postanowienie albo uchyla je w całości lub części.

§ 5. Odpis prawomocnego postanowienia zawierającego wytknięcie uchybienia dołącza się do akt osobowych sędziego lub asesora sądowego. Po upływie trzech lat właściwy prezes sądu zarządza usunięcie dokumentu z akt osobowych. Jeżeli jednak w tym okresie stwierdzono kolejną oczywistą obrazę przepisów przy rozpoznawaniu sprawy przez sąd odwoławczy, skutkującą wytknięciem uchybienia, lub zwrócono uwagę w trybie art. 17 § 7, dopuszczalne jest tylko jednoczesne usunięcie wszystkich dokumentów i danych.

Art. 19. § 1. W skład Naczelnego Sądu Administracyjnego wchodzi: prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego, wiceprezesa oraz sędziowie.

§ 2. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego, zaopiniowany przez kolegium sądu, w drodze rozporządzenia ustala liczbę stanowisk sędziowskich w Naczelnym Sądzie Administracyjnym

Art. 20. Naczelny Sąd Administracyjny ma siedzibę w Warszawie.

Art. 21. § 1. Naczelny Sąd Administracyjny dzieli się na: Izbę Finansową, Izbę Gospodarczą i Izbę Ogólnoadministracyjną.

§ 2. Izba Finansowa sprawuje, w granicach i trybie określonym przez właściwe przepisy, nadzór nad orzecznictwem wojewódzkich sądów administracyjnych w sprawach zobowiązań podatkowych i innych świadczeń pieniężnych, do których mają zastosowanie przepisy podatkowe oraz o egzekucji świadczeń pieniężnych.

§ 3. Izba Gospodarcza sprawuje, w granicach i trybie określonym przez właściwe przepisy, nadzór nad orzecznictwem wojewódzkich sądów administracyjnych w sprawach działalności gospodarczej, ochrony własności przemysłowej, budżetu, dewizowych, papierów wartościowych, bankowości, ubezpieczeniowych, ceł, cen, stawek taryfowych oraz opłat, z wyjątkiem opłat w sprawach, o których mowa w § 4.

§ 4. Izba Ogólnoadministracyjna sprawuje, w granicach i trybie określonym przez właściwe przepisy, nadzór nad orzecznictwem wojewódzkich sądów administracyjnych w sprawach niewymienionych w § 2 i 3, a w szczególności w sprawach z zakresu budownictwa i nadzoru budowlanego, zagospodarowania przestrzennego, gospodarki wodnej, ochrony środowiska, rolnictwa, leśnictwa, zatrudnienia, ustroju samorządu terytorialnego, gospodarki nieruchomościami, prywatyzacji mienia, powszechnego obowiązku wojskowego, spraw wewnętrznych, a także cen, opłat i stawek taryfowych, jeżeli są związane ze sprawami należącymi do właściwości tej Izby.

§ 5. Pracami każdej z izb kieruje wiceprezes Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Art. 22. § 1. W Naczelnym Sądzie Administracyjnym działa Kancelaria Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego, Biuro Odwoławczego Sądu Administracyjnego, Biuro Orzecznictwa oraz Biuro Sądu Dyscyplinarnego.

§ 2. Do zakresu działania Kancelarii Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego należy wykonywanie zadań związanych z pełnieniem przez Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego czynności w zakresie zapewnienia sądom administracyjnym odpowiednich warunków do wykonywania ich zadań, w szczególności w sprawach finansowych, kadrowych i administracyjno-gospodarczych. Kancelarią Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego kieruje Szef Kancelarii Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego.

§ 3. Do zakresu działania Biura Odwoławczego Sądu Administracyjnego należy wykonywanie zadań związanych z pełnieniem przez Prezesa Odwoławczego Sądu Administracyjnego czynności w zakresie tworzenia warunków do sprawnego funkcjonowania tego Sądu. Biurem Odwoławczego Sądu Administracyjnego kieruje Kierownik Biura Odwoławczego Sądu Administracyjnego.

§ 4. Do zakresu działania Biura Orzecznictwa należy wykonywanie zadań związanych z pełnieniem przez Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego czynności w zakresie sprawności postępowania sądowego oraz orzecznictwa sądów administracyjnych. Biurem Orzecznictwa kieruje dyrektor, którym jest sędzia.

§ 5. Do zakresu działania Biura Sądu Dyscyplinarnego należy wykonywanie zadań związanych z obsługą postępowań dyscyplinarnych oraz postępowań w sprawie wyrażenia zgody na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej. Biurem Sądu Dyscyplinarnego kieruje Dyrektor Biura Sądu Dyscyplinarnego.

Art. 23. § 1. Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego, za zgodą Kolegium Naczelnego Sądu Administracyjnego, tworzy i znosi wydziały w izbach oraz oddziały w Kancelarii Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego, Biurze Orzecznictwa, Biurze Odwoławczego Sądu Administracyjnego i Biurze Sądu Dyscyplinarnego oraz powołuje i odwołuje przewodniczących wydziałów, Szefa Kancelarii Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego, dyrektorów Biura Orzecznictwa, Biura Odwoławczego Sądu Administracyjnego i Biura Sądu Dyscyplinarnego oraz kierowników oddziałów.

§ 2. Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego może także, za zgodą Kolegium Sądu powoływać i odwoływać zastępców przewodniczących wydziałów w izbach, zastępców Szefa Kancelarii Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego i zastępców dyrektora Biura Orzecznictwa.

Art. 24. Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego wydaje zbiór urzędowy orzeczeń sądów administracyjnych.

Art. 25. § 1. Wewnętrzną organizację Naczelnego Sądu Administracyjnego, szczegółowy podział spraw między izbami, liczbę sędziów w poszczególnych izbach oraz zasady wewnętrznego postępowania, a także szczegółowy zakres zadań Kancelarii Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego, Biura Odwoławczego Sądu Administracyjnego, Biura Orzecznictwa oraz Biura Sądu Dyscyplinarnego określa regulamin Naczelnego Sądu Administracyjnego, uchwalany przez Zgromadzenie Ogólne Sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego.

§ 2. Regulamin podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

Rozdział 3. Organy wojewódzkiego sądu administracyjnego

Art. 26. Organami wojewódzkiego sądu administracyjnego są: prezes wojewódzkiego sądu administracyjnego, zgromadzenie ogólne sędziów wojewódzkiego sądu administracyjnego i kolegium wojewódzkiego sądu administracyjnego.

Art. 27. §1. Prezes wojewódzkiego sądu administracyjnego kieruje sądem i reprezentuje go na zewnątrz, jest zwierzchnikiem sędziów i innych pracowników sądów, pełni czynności administracji sądowej i inne czynności przewidziane w ustawie i regulaminie wewnętrznego urzędowania wojewódzkich sądów administracyjnych.

§ 2. Prezesa sądu zastępuje wiceprezes, a w razie jego nieobecności wyznaczony sędzia.

§ 3. Funkcję prezesa oraz wiceprezesa wojewódzkiego sądu administracyjnego może pełnić wyłącznie sędzia orzekający w tym sądzie, z co najmniej siedmioletnim stażem orzeczniczym.

Art. 28. § 1. Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego powołuje prezesa wojewódzkiego sądu administracyjnego na jedną sześcioletnią kadencję spośród dwóch kandydatów przedstawionych przez zgromadzenie ogólne sędziów wojewódzkiego sądu administracyjnego. Ta sama osoba nie może być powołana po raz drugi na stanowisko prezesa wojewódzkiego sądu administracyjnego.

§ 2. Wiceprezesa wojewódzkiego sądu administracyjnego powołuje Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego, na wniosek prezesa sądu za zgodą zgromadzenia ogólnego sędziów wojewódzkiego sądu administracyjnego.

§ 3. Kadencja wiceprezesa wojewódzkiego sądu administracyjnego trwa pięć lat i można ją pełnić nie dłużej niż dwie kolejne kadencje.

Art. 29. § 1. Prezes i wiceprezes wojewódzkiego sądu administracyjnego mogą być odwołani za zgodą zgromadzenia ogólnego sędziów tego sądu przez Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego w toku kadencji, w przypadku rażącego niewywiązywania się z obowiązków służbowych lub gdy dalsze pełnienie przez niego funkcji z innych powodów nie da się pogodzić z dobrem wymiaru sprawiedliwości.

§ 2. W razie braku zgody zgromadzenia ogólnego, odwołanie prezesa albo wiceprezesa sądu może nastąpić po uzyskaniu pozytywnej opinii Krajowej Rady Sądownictwa. W takim przypadku Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego przedstawia Krajowej Radzie Sądownictwa wniosek wraz z pisemnym uzasadnieniem.

§ 3. W przypadku złożenia w toku kadencji przez prezesa albo wiceprezesa wojewódzkiego sądu administracyjnego rezygnacji z pełnionej funkcji Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego odwołuje go bez zasięgnięcia zgody i opinii, o których mowa w § 1 i 2.

Art. 30. § 1. Kolegium wojewódzkiego sądu administracyjnego składa się z czterech do ośmiu członków, sędziów wybieranych przez zgromadzenie ogólne sędziów w głosowaniu tajnym, na kadencję trwającą trzy lata oraz prezesa sądu. Liczbę członków kolegium pochodzących z wyboru ustala zgromadzenie ogólne sędziów.

§ 2. Przewodniczącym kolegium jest prezes sądu. W razie jego nieobecności obradom przewodniczy najstarszy służbą członek kolegium.

§ 3. Członek kolegium wojewódzkiego sądu administracyjnego może pełnić tę funkcję nie dłużej niż dwie kolejne kadencje.

§ 4. Głosowanie w sprawach osobowych jest tajne a w innych sprawach, jeżeli żądanie takie zgłosi chociażby jeden z obecnych członków kolegium.

§ 5. Do podjęcia uchwał jest wymagana obecność co najmniej dwóch trzecich składu kolegium. Uchwały zapadają bezwzględną większością głosów, a w razie równej liczby głosów przesądza głos przewodniczącego.

Art. 31. Kolegium wojewódzkiego sądu administracyjnego:

- ustala podział czynności w sądzie oraz określa szczegółowe zasady przydziału spraw sędziom i asesorum sądowym, a także referendarzom sądowym i starszym referendarzom sądowym;
- określa zasady powierzania asystentom sędziów i starszym asystentom sędziów czynności określonych w ustawie;
- wyraża zgodę na powołanie i odwołanie przewodniczących wydziałów,
- przedstawia zgromadzeniu ogólnemu opinie o kandydatach na stanowiska sędziów i asesorów sądowych;
- rozpatruje inne sprawy przewidziane ustawami, a także przedstawione przez prezesa sądu lub z własnej inicjatywy.

Art. 32. § 1. Zgromadzenie ogólne sędziów wojewódzkiego sądu administracyjnego składa się z sędziów tego sądu w stanie czynnym. Przewodniczącym zgromadzenia ogólnego jest prezes sądu. Asesorzy sądowi mogą brać udział w obradach zgromadzenia bez prawa głosowania.

§ 2. Prezes sądu zwołuje posiedzenie zgromadzenia w razie potrzeby, nie rzadziej niż co 6 miesięcy, a także każdorazowo niezwłocznie na wniosek kolegium sądu albo na wniosek jednej trzeciej sędziów członków zgromadzenia.

§ 3. Do podjęcia uchwały zgromadzenia ogólnego wymagana jest obecność co najmniej dwóch trzecich jego członków. Uchwały zapadają bezwzględną większością głosów o ile przepisy ustawy nie stanowią inaczej. Głosowanie jest tajne w sprawach osobowych, a w innych sprawach, jeżeli żądanie takie zgłosi chociażby jeden z obecnych członków zgromadzenia.

§ 4. Udział w posiedzeniach zgromadzenia ogólnego jest dla jego członków obowiązkowy.

§ 5. W razie ogłoszenia jednego ze stanów nadzwyczajnych obrady zgromadzenia ogólnego mogą się odbywać zdalnie, na zasadach określonych w regulaminie wewnętrznego urzędowania, z zachowaniem tajności głosowania.

Art. 33. Zgromadzenie ogólne sędziów wojewódzkiego sądu administracyjnego:

- rozpatruje informację prezesa wojewódzkiego sądu administracyjnego o rocznej działalności sądu;
- uchwała regulaminy wyboru kandydatów na stanowiska prezesa wojewódzkiego sądu administracyjnego oraz przedstawiania kandydatów na stanowisko sędziego tego sądu oraz asesora sadowego;
- przedstawia Krajowej Radzie Sądownictwa, za pośrednictwem prezesa sądu, kandydatów na stanowiska sędziów wojewódzkiego sądu administracyjnego, i asesorów sądowych spośród osób zaopiniowanych przez kolegium sądu;
- wybiera kandydatów na stanowiska prezesa wojewódzkiego sądu administracyjnego oraz wyraża zgodę na jego odwołanie;
- wyraża zgodę na powołanie lub odwołanie wiceprezesa wojewódzkiego sądu administracyjnego;
- ustala skład liczbowy kolegium sądu oraz wybiera jego członków i dokonuje zmian w jego składzie;
- wydaje opinię w sprawie tworzenia i znoszenia przez prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego wydziałów, w tym wydziałów zamiejscowych;
- wyraża opinie w sprawach istotnych z punktu widzenia praworządności, niezależności sądów i niezawisłości sędziów, statusu sędziego oraz stanu sądownictwa administracyjnego i wymiaru sprawiedliwości ;
- rozpatruje i opiniuje inne sprawy przedłożone przez prezesa wojewódzkiego sądu administracyjnego lub zgłoszone przez członków zgromadzenia ogólnego.

Rozdział 4 Organy Naczelnego Sądu Administracyjnego

Art. 34. Organami Naczelnego Sądu Administracyjnego są: Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego, Zgromadzenie Ogólne Sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego, Zgromadzenie Sędziów Izby i Kolegium Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Art. 35. § 1. Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego powołuje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej na jedną sześcioletnią kadencję spośród dwóch kandydatów przedstawionych przez Zgromadzenie Ogólne Sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego, przed upływem kadencji urzędującego prezesa. Ta sama osoba nie może być powołana po raz drugi na stanowisko Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego.

§ 2. Kandydatów na stanowisko Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego Zgromadzenie Ogólne wybiera spośród sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego, którzy w głosowaniu tajnym uzyskali kolejno największą liczbę głosów. Wybór ten powinien być dokonany nie później niż trzy miesiące przed upływem kadencji urzędującego Prezesa.

Art. 36. § 1. Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego kieruje jego pracami i reprezentuje go na zewnątrz oraz wykonuje czynności określone niniejszą ustawą, regulaminem i innymi aktami normatywnymi, a także wykonuje czynności administracji sądowej w stosunku do Naczelnego Sądu Administracyjnego.

§ 2. Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego może wystąpić o podjęcie przez Naczelnny Sąd Administracyjny uchwały wyjaśniającej przepisy prawne, których stosowanie wywołało rozbieżności w orzecznictwie sądów administracyjnych.

W sprawach tych stosuje się odpowiednio przepisy o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

§ 3. W czasie nieobecności Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego zastępuje go wyznaczony przez niego wiceprezes Sądu, a w wypadku niemożności wyznaczenia - wiceprezes najstarszy służbą na stanowisku sędziego.

§ 4. W przypadku zwolnienia stanowiska prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego w toku kadencji pracami Sądu, do czasu powołania prezesa, kieruje najstarszy służbą wiceprezes Sądu, któremu w tym okresie przysługują wszelkie uprawnienia prezesa oraz obciążają go wszelkie obowiązki, w tym obowiązek zwołania posiedzenia Zgromadzenia Ogólnego w celu wyboru kandydatów na stanowisko prezesa w terminie 30 dni od zwolnienia stanowiska.

Art. 37. § 1. Wiceprezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego do kierowania pracami izby, powołuje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego, na pięcioletnią kadencję. Wyboru kandydata na stanowisko wiceprezesa spośród sędziów tego Sądu, dokonuje Zgromadzenie Sędziów właściwej izby.

§ 2. Wiceprezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego do kierowania pracami Odwoławczego Sądu Administracyjnego powołuje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego, na pięcioletnią kadencję. Wyboru kandydata na to stanowisko, spośród sędziów tego Sądu, dokonuje Zgromadzenie Ogólne Sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego.

§ 3. Jeżeli Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego nie akceptuje kandydata na stanowisko wiceprezesa Sądu wybranego w trybie przewidzianym w § 1 albo § 2, przedstawia sprawę ze swoimi zastrzeżeniami Krajowej Radzie Sądownictwa, która wydaje opinię w tej sprawie w terminie jednego miesiąca od jej przedstawienia.

§ 4 W przypadku, gdy Krajowa Rada Sądownictwa nie podzieli zastrzeżeń Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego albo nie wyda opinii w sprawie w przewidzianym terminie, Prezes przedstawia Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosek o powołanie tego kandydata na stanowisko Wiceprezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego. W przypadku podzielenia przez Krajową Radę Sądownictwa zastrzeżeń Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego właściwe zgromadzenie dokonuje wyboru innego kandydata w trybie określonym w § 1 albo § 2.

§ 5. Funkcję wiceprezesa Sądu można pełnić nie dłużej niż dwie kolejne kadencje.

Art. 38. § 1. Kolegium Naczelnego Sądu Administracyjnego tworzą Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego, jako jego przewodniczący oraz członkowie wybrani przez Zgromadzenia sędziów izb w liczbie trzech sędziów z każdej z izb.

§ 2. Kadencja członka Kolegium trwa trzy lata i funkcje tę można pełnić przez dwie kolejne kadencje.

Art. 39. § 1. Do podjęcia uchwały Kolegium jest wymagana obecność co najmniej dwóch trzecich jego składu. Uchwały zapadają bezwzględną większością głosów, a w razie równej liczby głosów przesądza głos przewodniczącego.

§ 2. W obradach Kolegium biorą udział wiceprezesi Naczelnego Sądu Administracyjnego i dyrektor Biura Orzecznictwa, bez prawa głosowania - o ile nie zostali wybrani w jego skład.

§ 3. W obradach Kolegium dotyczących uchwalenia projektu budżetu sądów administracyjnych biorą udział Szef Kancelarii Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego i ewentualnie inne wskazane przez niego osoby, a nadto prezesi wojewódzkich sądów administracyjnych, bez prawa głosowania.

§ 4. W obradach Kolegium, za jego zgodą, mogą brać udział inne osoby zaproszone przez Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego.

§ 5. Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego zwołuje posiedzenia Kolegium w razie potrzeby, nie rzadziej niż raz na kwartał, a także niezwłocznie na wniosek co najmniej pięciu jego członków.

Art. 40. § 1. Kolegium Naczelnego Sądu Administracyjnego przygotowuje stanowiska w sprawach związanych z działalnością Sądu oraz współdziała z Prezesem Sądu w zapewnieniu prawidłowego funkcjonowania Naczelnego Sądu Administracyjnego.

§ 2. Do kompetencji Kolegium Naczelnego Sądu Administracyjnego należy w szczególności:

- ustalanie podziału czynności sędziów, zasad przydziału oraz zakresu obciążenia obowiązkami orzeczniczymi sędziów, w tym sędziów funkcyjnych;
- uchwalanie projektu dochodów i wydatków Naczelnego Sądu Administracyjnego i wojewódzkich sądów administracyjnych;
- wyrażanie zgody w sprawie tworzenia i znoszenia wydziałów, także w Biurze Orzecznictwa oraz powołania i odwołania przewodniczących wydziałów i ich zastępców, dyrektora Biura Orzecznictwa; przewodniczącego Wydziału Informacji Sądowej oraz Szefa Kancelarii Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego;
- określenie liczby sędziów w stanie czynnym w Biurze Orzecznictwa oraz wyrażanie zgody na kierowanie sędziów do wykonywania obowiązków w tym Biurze;
- opiniowanie kandydatów na stanowisko sędziego Naczelnego Sądu Administracyjnego;
- wyrażania opinii w sprawach istotnych z punktu widzenia praworządności, niezależności sądów i niezawisłości sędziów, statusu sędziego oraz stanu sądownictwa administracyjnego i wymiaru sprawiedliwości;
- opiniowanie w innych sprawach przewidzianych w niniejszej ustawie i regulaminie oraz w sprawach przedłożonych przez prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego lub z własnej inicjatywy.

Art. 41. § 1. W skład Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego wchodzi wszyscy sędziowie Naczelnego Sądu Administracyjnego w stanie czynnym.

§ 2. Do kompetencji Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego należy w szczególności:

- uchwalanie regulaminów wewnętrznego urzędowania Naczelnego Sądu Administracyjnego, Odwoławczego Sądu Administracyjnego i wojewódzkich sądów administracyjnych;
- uchwalanie regulaminów wyborów kandydatów na stanowiska Prezesa i wiceprezesów Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz regulaminu przedstawiania kandydatur na stanowisko sędziego Naczelnego Sądu Administracyjnego;

- uchwalenie regulaminu określającego tryb wykonywania nadzoru nad sprawnością postępowania sądowego;
- przedstawianie, za pośrednictwem Prezesa, kandydatów na stanowisko sędziego Naczelnego Sądu Administracyjnego;
- dokonywanie wyboru dwóch kandydatów na stanowisko prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego i przedstawianie ich Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej;
- dokonywanie wyboru kandydata na stanowisko wiceprezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego do kierowania pracami Odwoławczego Sądu Administracyjnego;
- dokonywanie wyboru Rzecznika Dyscyplinarnego Naczelnego Sądu Administracyjnego i jego zastępcy;
- rozpatrywanie i przyjmowanie informacji Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego o istotnych problemach wynikających z bieżącego orzecznictwa;
- podejmowanie uchwał w innych ważnych sprawach dotyczących praworządności, niezależności sądów i niezawisłości sędziów, statusu sędziego oraz sądownictwa administracyjnego i wymiaru sprawiedliwości;
- rozpatrywanie innych spraw z inicjatywy Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego, Kolegium Sądu lub na wniosek co najmniej dziesięciu sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Art. 42. § 1. Do podjęcia uchwały Zgromadzenia Ogólnego wymagana jest obecność co najmniej dwóch trzecich sędziów członków Zgromadzenia.

§ 2. Uchwały zapadają bezwzględną większością głosów. Głosowanie jest tajne w sprawach osobowych, a nadto jeżeli żądanie takie zgłosi chociażby jeden z obecnych członków Zgromadzenia.

§ 3. Posiedzenia Zgromadzenia Ogólnego zwołuje prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego w razie potrzeby, nie rzadziej niż co 6 miesięcy, a także każdorazowo, niezwłocznie na wniosek Kolegium Sądu lub dziesięciu sędziów członków Zgromadzenia.

§ 4. Udział w posiedzeniach Zgromadzenia Ogólnego jest dla jego członków obowiązkowy. W razie potrzeby udział w posiedzeniu, lub jego części, mogą wziąć inne osoby.

§ 5. W razie ogłoszenia jednego ze stanów nadzwyczajnych obrady Zgromadzenia Ogólnego mogą się odbywać zdalnie, na zasadach określonych w Regulaminie wewnętrznego urzędowania, z zachowaniem tajności głosowania.

Art. 43. W skład Zgromadzenia sędziów izby wchodzi wszyscy sędziowie Naczelnego Sądu Administracyjnego orzekający w tej izbie. Przewodniczącym Zgromadzenia jest wiceprezes Naczelnego Sądu Administracyjnego kierujący pracami tej izby. W posiedzeniach Zgromadzenia może brać udział Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego bez prawa głosowania.

Art. 44. Do kompetencji Zgromadzenia sędziów izby należy:

- opiniowanie kandydatów na stanowisko sędziego Naczelnego Sądu Administracyjnego w tej izbie;
- wybór kandydata na stanowisko wiceprezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego, kierującego pracami tej izby;
- wybór trzech członków Kolegium Naczelnego Sądu Administracyjnego;
- wybór kandydatów na funkcje Rzecznika Dyscyplinarnego i Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego;
- omawianie corocznego projektu informacji o działalności izby i istotnych problemach wynikających z orzecznictwa izby oraz przyjmowanie tej informacji;
- opiniowanie kandydatów na stanowiska przewodniczących wydziałów przedstawionych przez właściwego wiceprezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego;
- rozpatrywanie innych problemów dotyczących funkcjonowania izby, także na wniosek co najmniej sędziów izby.

Art. 45. § 1. Do podjęcia uchwały Zgromadzenia sędziów izby wymagana jest obecność co najmniej dwóch trzecich jego członków.

§ 2. Uchwały zapadają bezwzględną większością głosów. Głosowanie jest tajne w sprawach osobowych, a nadto jeżeli żądanie takie zgłosi chociażby jeden z obecnych członków Zgromadzenia.

§ 3. Posiedzenia Zgromadzenia sędziów izby zwołuje prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego w razie potrzeby, a także każdorazowo niezwłocznie na wniosek Kolegium Sądu lub pięciu sędziów członków Zgromadzenia.

§ 4. Udział w posiedzeniach Zgromadzenia sędziów izby jest dla jego członków obowiązkowy. W razie potrzeby udział w posiedzeniu, lub jego części, mogą wziąć inne osoby.

§ 5. W razie ogłoszenia jednego ze stanów nadzwyczajnych obrady Zgromadzenia sędziów izby mogą się odbywać zdalnie, na zasadach określonych w Regulaminie wewnętrznego urzędowania, z zachowaniem tajności głosowania.

Rozdział 5 Ogólne przepisy o czynnościach sądów administracyjnych

Art. 46. § 1. Sądy administracyjne wydają wyroki w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 2. Sądy rozpoznają i rozstrzygają sprawy w postępowaniu jawnym.

§ 3. Rozpoznanie sprawy w postępowaniu niejawnym lub z wyłączenie jawności postępowania jest dopuszczalne jedynie na podstawie przepisów ustaw.

Art. 47. § 1. Sędziego w jego czynnościach może zastąpić sędzia tego samego sądu, a także sędzia innego sądu, delegowany na podstawie art. 83 § 1.

§ 2. Zastąpienie, o którym mowa w § 1, może nastąpić na podstawie zarządzenia przewodniczącego wydziału lub prezesa sądu, wydanego na wniosek sędziego albo z urzędu, w celu zapewnienia sprawności postępowania.

Art. 48 § 1. W składzie sądu może brać udział tylko jeden sędzia innego sądu.

§ 2. W tym samym składzie sądu nie mogą brać udziału osoby, o których mowa w art. 7.

Art. 49. § 1. Sprawy są przydzielane sędziom Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz sędziom wojewódzkich sądów administracyjnych, w tym orzekającym w Odwoławczym Sądzie Administracyjnym, a także asesorum sądowym, losowo, zgodnie z podziałem czynności, oddzielnie dla poszczególnych kategorii spraw. Losowy przydział spraw odbywa się z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, chyba że nie ma możliwości skorzystania z takiego systemu.

§ 2. Przydział spraw w ramach poszczególnych kategorii jest równy, chyba że został zmniejszony z uwagi na pełnioną funkcję, uczestniczenie w przydziale spraw innej kategorii lub z innych przyczyn przewidzianych ustawą. Zmniejszenie przydziału spraw z uwagi na pełnioną funkcję lub z innych przyczyn przewidzianych ustawą, nie dotyczy sędziów, którzy zawiadomili prezesa właściwego sądu o zamiarze podjęcia dodatkowego zatrudnienia.

§ 3. Po wpłynięciu środka odwoławczego do Odwoławczego Sądu Administracyjnego prezes tego Sądu wykorzystując system teleinformatyczny, zapewniający równe obciążenie pracą sędziów wojewódzkich sądów administracyjnych oraz możliwość łącznego rozpoznania lub także rozstrzygnięcia spraw pozostających ze sobą w związku, wskazuje wojewódzki sąd administracyjny, którego sędziowie rozpoznają ten środek odwoławczy, z wyłączeniem sędziów tego Sądu, w którym wydano zaskarżone orzeczenie.

§ 4. Sposób działania systemu teleinformatycznego, o którym mowa w § 1 i 3 oraz inne sposoby losowego przydziału spraw w przypadku braku możliwości korzystania z takiego systemu, określają regulaminy wewnętrznego urzędowania sądów. Kody źródłowe systemu teleinformatycznego są jawne.

Art. 50. § 1. Sędzia albo asesor sądowy przewodniczący składowi sądu może upomnieć osobę, która narusza powagę, spokój lub porządek czynności sądowych, a po bezskutecznym upomnieniu może ją wydalić z sali rozpraw.

§ 2. Sąd może wydalić osobę biorącą udział w sprawie tylko wtedy, gdy mimo uprzedzenia o skutkach prawnych jej nieobecności przy czynnościach sądowych nadal zachowuje się w sposób określony w § 1.

§ 3. Sąd może wydalić z sali rozpraw publiczność z powodu jej niewłaściwego zachowania.

Art. 51. § 1. W razie naruszenia powagi, spokoju lub porządku czynności sądowych albo ubliżenia sądowi, innemu organowi państwowemu osobom biorącym udział w sprawie, sąd może ukarać winnego karą porządkową grzywny w wysokości do 5000 zł.

§ 2. Przepis § 1 ma odpowiednie zastosowanie w przypadku ubliżenia w piśmie sądowi, innemu organowi państwowemu lub samorządowemu, stronom, uczestnikom postępowania albo ich pełnomocnikom.

Art. 52. § 1. Postanowienie o ukaraniu karą porządkową jest natychmiast wykonalne. Od postanowienia wojewódzkiego sądu administracyjnego przysługuje zażalenie do Odwoławczego Sądu Administracyjnego, a od postanowienia Odwoławczego Sądu Administracyjnego do Naczelnego Sadu Administracyjnego. Do zażalenia stosuje się przepisy o postępowaniu sądowoadministracyjnym. W razie wniesienia zażalenia sąd, który wydał zaskarżone postanowienie, może wstrzymać wykonanie kary porządkowej.

§ 2. Ukaranie karą porządkową nie uchyła odpowiedzialności karnej i dyscyplinarnej za ten sam czyn.

§ 3. Do wykonania kary porządkowej grzywny stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu karnego wykonawczego. W razie orzeczenia kary grzywny sąd administracyjny kieruje ją do wykonania do właściwego miejscowo sądu rejonowego.

§ 4. W razie nieuiszczenia kary porządkowej grzywny, zamienia się ją na karę pozbawienia wolności do siedmiu dni, biorąc pod uwagę rodzaj przewinienia, warunki osobiste ukaranego oraz stopień jego winy. Od postanowienia przysługuje zażalenie.

Art. 53. Zarządzenia porządkowe przewodniczącego oraz kary porządkowe wymierzone przez sąd nie mają zastosowania do sędziów i ławników należących do składu orzekającego oraz do prokuratora, radcy Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa biorących udział w sprawie, a także osób, do udziału których w sprawie stosuje się przepisy o prokuratorze.

Art. 54. Sędziemu dokonującemu czynności sądowej jednoosobowo przysługują prawa przewodniczącego oraz prawa sądu przewidziane w art. 50 – 53.

Art. 55. Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego ustala zasady biurowości w sądach administracyjnych.

Art. 56. § 1. Dla każdej sprawy z zakresu, o którym mowa w art. 1 § 2 i 3, tworzy się akta. Akta mogą być tworzone i przetwarzane także z wykorzystaniem technik informatycznych.

§ 2. Akta sprawy przechowuje się w sądzie przez okres niezbędny ze względu na rodzaj i charakter sprawy, terminy przedawnienia, interesy osób biorących udział w postępowaniu oraz znaczenie materiałów zawartych w aktach jako źródła informacji.

§ 3. Po okresie przechowywania w sądzie akta sprawy podlegają zniszczeniu albo przekazaniu do właściwych archiwów państwowych.

§ 4. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego określi, w drodze rozporządzenia, warunki i zakres przesłanek określonych w § 2 oraz warunki i tryb przechowywania i przekazywania akt, a także warunki i tryb niszczenia akt po upływie okresu ich przechowywania.

Art. 57. § 1. Do budynków sądowych nie wolno wnosić broni ani amunicji, a także materiałów wybuchowych i innych środków niebezpiecznych. Nie dotyczy to osób wykonujących w budynkach sądowych obowiązki służbowe wymagające posiadania broni.

§ 2. Prezes sądu może zarządzić stosowanie środków zapewniających bezpieczeństwo w budynkach sądowych oraz zapobiegających naruszeniu zakazu, o którym mowa w § 1. W takim przypadku do ochrony budynków sądowych oraz osób w nich przebywających stosuje się przepisy o ochronie osób i mienia.

Dział II Sędziowie i asesory sądowi.

Rozdział. 1 Powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu administracyjnego

Art. 58. § 1. Sędziów sądów administracyjnych do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim powołuje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa.

§ 2. Sędziowie sądów administracyjnych są powoływani na stanowisko sędziego wojewódzkiego sądu administracyjnego, z wyznaczeniem miejsca służbowego sędziego, albo na stanowisko sędziego Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Art. 59. § 1. Do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego wojewódzkiego sądu administracyjnego może być powołany ten, kto:

- 1) ma obywatelstwo polskie i korzysta z pełni praw cywilnych i obywatelskich;
- 2) jest nieskazitelnego charakteru;
- 3) ukończył wyższe studia prawnicze w Polsce i uzyskał tytuł magistra lub zagraniczne uznane w Polsce;
- 4) jest zdolny, ze względu na stan zdrowia, do pełnienia obowiązków sędziego, w tym nie cierpi na chorobę psychiczną lub inne zakłócenia czynności psychicznych ograniczających sprawność umysłową lub mogące negatywnie wpłynąć na zdolność do pełnienia obowiązków, a także nie jest uzależniony od alkoholu, środków odurzających lub substancji psychotropowych;
- 5) ukończył 35 lat życia;
- 6) wyróżnia się wysokim poziomem wiedzy w dziedzinie administracji publicznej oraz prawa administracyjnego i innych dziedzin prawa związanych z działaniem organów administracji publicznej;
- 7) pozostawał co najmniej osiem lat na stanowisku sędziego, prokuratora, prezesa, wiceprezesa, lub radcy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej albo przynajmniej przez osiem lat wykonywał zawód adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego albo notariusza albo przez dziesięć lat pozostawał w instytucjach publicznych na stanowiskach związanych z samodzielnym stosowaniem lub tworzeniem prawa administracyjnego lub pracował w charakterze asesora sądowego w wojewódzkim sądzie administracyjnym co najmniej trzy lata.

§ 2. Wymagania, o których mowa w § 1 pkt 7, nie dotyczą osób z tytułem naukowym profesora lub ze stopniem naukowym doktora habilitowanego nauk prawnych.

§ 3. Osoby, o których mowa w § 2, mogą być zatrudnione na stanowisku sędziego również w niepełnym wymiarze czasu pracy nie mniejszym niż połowa wymiaru.

Art. 60. Do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Naczelnego Sądu Administracyjnego może być powołany ten, kto:

- 1) spełnia wymagania określone w art. 58 § 1 pkt 1-4 i 6,
- 2) ukończył 40 lat,
- 3) pozostawał co najmniej pięć lat na stanowisku sędziego wojewódzkiego sądu administracyjnego i orzekał w sprawach należących do właściwości tego sądu.

Art. 61. § 1. O wolnych stanowiskach sędziowskich i asesorskich obwieszcza Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

§ 2. Każdy, kto spełnia warunki do objęcia obwieszczonego stanowiska sędziowskiego lub asesorskiego, może zgłosić swoją kandydaturę w ciągu miesiąca od obwieszczenia, o którym mowa w § 1.

§ 3. Kandydaturę na stanowisko sędziego Naczelnego Sądu Administracyjnego zgłasza się prezesowi Naczelnego Sądu Administracyjnego, a kandydaturę na stanowisko sędziego wojewódzkiego sądu administracyjnego oraz kandydaturę na stanowisko asesora sądowego prezesowi właściwego wojewódzkiego sądu administracyjnego.

Art. 62. § 1. Każdy, kto spełnia warunki do objęcia stanowiska sędziego wojewódzkiego sądu administracyjnego może zgłosić swoją kandydaturę na jedno wolne stanowisko sędziowskie przez wypełnienie w dwóch egzemplarzach karty zgłoszenia kandydata na wolne stanowisko sędziowskie oraz dołącza do niej - z wyjątkiem gdy kandydatem jest sędzia lub prokurator - informację z Krajowego Rejestru Karnego dotyczącą jego osoby i zaświadczenie stwierdzające, że jest zdolny, ze względu na stan zdrowia, do pełnienia obowiązków sędziego.

§ 2. Zgłaszający urodzony przed dniem 1 sierpnia 1972 r. dołącza również oświadczenie, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (t. j. Dz. U. z 2023 r. , poz. 342), albo informację, o której mowa w art. 7 ust. 3a tej ustawy.

§ 3. Zaświadczenie o którym mowa w § 1 wydaje lekarz orzecznik Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz uprawniony psycholog wpisany do rejestru prowadzonego przez Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego spośród kandydatów wskazanych przez właściwą Regionalną Izbę Psychologów i posiadających co najmniej pięcioletni staż wykonywania zawodu od daty wpisania na listę psychologów.

§ 4. Do zakresu i sposobu przeprowadzania badań kandydatów do objęcia urzędu sędziego, w tym badań lekarskich i psychologicznych, a także do wymogów zaświadczeń o zdolności do pełnienia obowiązków sędziego stosuje się odpowiednio przepisy rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 września 2014 r. w sprawie badań lekarskich i psychologicznych kandydatów do objęcia urzędu sędziego (t. j. Dz. U. z 2018 r. , poz. 619).

Art. 63. § 1. Kandydat na wolne stanowisko sędziowskie, który zajmuje stanowisko sędziego sądu powszechnego, asesora sądowego, sędziego sądu wojskowego bądź też referendarza sądowego, do karty zgłoszenia dołącza wykaz sygnatur akt stu spraw sądowych różnych kategorii, w których rozpoznawaniu brał udział, a w przypadku mniejszej liczby spraw - wykaz sygnatur akt wszystkich spraw, a nadto wykaz sygnatur wszystkich spraw, w których w okresie ostatnich trzech lat poprzedzających zgłoszenie na wolne stanowisko sędziowskie zmieniono lub uchylono orzeczenie i przekazano sprawę do ponownego rozpoznania oraz w których stwierdzono przewlekłość postępowania lub niezgodność z prawem prawomocnego orzeczenia.

§ 2. Kandydat na wolne stanowisko sędziowskie, który zajmuje stanowisko prokuratora, do karty zgłoszenia dołącza wykaz sygnatur akt stu spraw, w których prowadził lub nadzorował postępowanie przygotowawcze, sporządził akt oskarżenia lub środki zaskarżenia bądź występował przed sądem lub składał pisma procesowe, a w przypadku mniejszej liczby spraw - wykaz sygnatur akt wszystkich spraw, w tym spraw w których sporządził akt oskarżenia w ciągu ostatnich trzech lat przed zgłoszeniem kandydatury.

§ 3. Kandydat na wolne stanowisko sędziowskie, który wykonuje zawód adwokata, radcy prawnego albo doradcy podatkowego bądź zajmuje stanowisko prezesa, wiceprezesa lub radcy Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa, do karty zgłoszenia dołącza wykaz sygnatur stu akt spraw sądowych różnych kategorii, w których występował w charakterze zastępcy procesowego, a jeżeli występował w mniejszej liczbie spraw - wykaz sygnatur wszystkich akt spraw, ze wskazaniem sądów, w których sprawy te toczyły się lub toczą, lub odpisy wszystkich, jednak nie więcej niż stu, opinii prawnych i innych dokumentów sporządzonych w związku ze stosowaniem lub tworzeniem prawa.

§ 4. Kandydat na wolne stanowisko sędziowskie, który wykonuje zawód notariusza, do karty zgłoszenia dołącza wykaz stu aktów notarialnych, obejmujących różne kategorie spraw, a jeżeli sporządził mniejszą ich liczbę - wykaz wszystkich aktów.

§ 5. Kandydat na wolne stanowisko sędziowskie, który ma tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego nauk prawnych, do karty zgłoszenia dołącza wykaz publikacji wraz z opiniami recenzentów, jeżeli były sporządzone, odpisy sporządzonych opinii prawnych oraz charakterystykę osiągnięć w zakresie kształcenia kadr lub dorobku naukowego.

§ 6. Kandydat na wolne stanowisko sędziowskie, który pozostawał w instytucjach publicznych na stanowiskach związanych z samodzielnym stosowaniem lub tworzeniem prawa administracyjnego dołącza do karty zgłoszenia sto odpisów sporządzonych przez siebie aktów i czynności administracyjnych, pism procesowych, opinii prawnych bądź projektów aktów prawnych.

§ 7. Do kandydata na wolne stanowisko sędziowskie, który wykonywał więcej niż jeden z zawodów wskazanych w przepisach § 3-8 stosuje się odpowiednio te przepisy z tym, że łączna liczba zamieszczonych w wykazie sygnatur akt spraw lub odpisów opinii prawnych i innych dokumentów, o których mowa w tych przepisach, nie powinna przekraczać stu pięćdziesięciu.

§ 8. Do karty zgłoszenia kandydat może dołączyć także inne dokumenty popierające jego kandydaturę, w szczególności opinie o przebiegu dotychczasowej pracy zawodowej, inne opinie i rekomendacje a także publikacje.

Art. 64. § 1. Jeżeli swoją kandydaturę zgłosiła osoba, która nie spełnia warunków do objęcia stanowiska sędziego wojewódzkiego sądu administracyjnego, o których mowa w art. 59 § 1 pkt 1- 5 i 7 albo zgłoszenie nastąpiło po upływie terminu, o którym mowa w art. 61 § 2 lub nie spełnia wymogów formalnych określonych w art. 62 § 1, art. 63 § 1 - 7 właściwy prezes sądu zawiadamia zgłaszającego o pozostawieniu zgłoszenia bez rozpatrzenia, podając przyczynę pozostawienia zgłoszenia bez rozpatrzenia.

§ 2. Osoba, której zgłoszenie pozostawiono bez rozpatrzenia, może, w terminie 7 dni, złożyć pisemne zastrzeżenie. Jeżeli prezes sądu nie uwzględni zastrzeżenia, niezwłocznie przekazuje je wraz ze zgłoszeniem Krajowej Radzie Sądownictwa. W przedmiocie pozostawienia zgłoszenia bez rozpatrzenia rozstrzyga Krajowa Rada Sądownictwa.

§ 3. Krajowa Rada Sądownictwa określa wzór karty zgłoszenia na wolne stanowisko sędziowskie. Karta zgłoszenia powinna zawierać informacje dotyczące warunków wymaganych przez ustawę od kandydatów na stanowisko sędziowskie.

§ 4. Do zakresu i sposobu przeprowadzania badań kandydatów do objęcia urzędu sędziego, w tym badań lekarskich i psychologicznych, a także do kwalifikacji wymaganych od lekarzy i psychologów uprawnionych do przeprowadzania tych badań i wydawania zaświadczeń o zdolności do pełnienia obowiązków sędziego stosuje się odpowiednio rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości wydane na podstawie przepisów Prawa o ustroju sądów powszechnych.

Art. 65. § 1. Prezes sądu, któremu złożono kartę zgłoszenia, po stwierdzeniu spełniania przez kandydata warunków oraz wymogów formalnych zgłoszenia, zarządza dokonanie oceny kwalifikacji kandydata. Prezes sądu niezwłocznie zamieszcza informację o zgłoszonych kandydaturach na wolne stanowisko sędziowskie w Biuletynie informacji Publicznej z podaniem imion i nazwisk kandydatów oraz wykonywanych zawodów lub pełnionych funkcji stosownie do art. 59 § 1 pkt 7.

§ 2. Oceny kwalifikacji kandydata na wolne stanowisko sędziego wojewódzkiego sądu administracyjnego dokonuje sędzia wizytator, wyznaczony przez prezesa sądu, spośród sędziów tego sądu bądź sędziów w stanie spoczynku. Oceny kwalifikacji żadnego z kandydatów nie może dokonywać sędzia wizytator, będący małżonkiem, krewnym albo powinowatym jednego z kandydatów na to wolne stanowisko lub pozostający z kandydatem w takim stosunku prawnym lub faktycznym, że może to budzić uzasadnione wątpliwości co do bezstronności sędziego wizytatora.

§ 4. Prezes sądu, któremu złożono kartę zgłoszenia, zapoznaje kandydata z oceną kwalifikacji, który w terminie 14 dni od daty zapoznania się z oceną ma prawo złożyć temu prezesowi pisemne uwagi do oceny kwalifikacji.

§ 5. Uwagi złożone po terminie prezes sądu pozostawia bez rozpatrzenia, podając przyczynę pozostawienia złożonych uwag bez rozpatrzenia. Kandydat w terminie 7 dni może złożyć pisemne zastrzeżenie. Jeżeli prezes sądu nie uwzględni zastrzeżenia, przekazuje je, wraz z uwagami, Krajowej Radzie Sądownictwa, która rozstrzyga w przedmiocie pozostawienia uwag bez rozpatrzenia.

§ 6. Prezes sądu, po stwierdzeniu, że uwagi wniesiono prawidłowo, niezwłocznie zarządza ich rozpatrzenie przez trzech sędziów wizytatorów, wyznaczonych na

zasadach określonych w § 2. W rozpatrywaniu uwag nie może brać udziału sędzia, który dokonał oceny kwalifikacji.

§ 7. Sędziowie wizytatorzy po rozpatrzeniu uwag podtrzymują ocenę kwalifikacji kandydata, do której uwagi zgłoszono, albo dokonują oceny odmiennej. Stanowisko sędziów wizytatorów sporządza się na piśmie wraz z uzasadnieniem i doręcza się kandydatowi.

Art. 66. § 1. Ocena kwalifikacji kandydata zajmującego stanowisko sędziego sądu powszechnego, asesora sądowego i sędziego sądu wojskowego, a także referendarza sądowego jest dokonywana w oparciu o kryteria sprawności i efektywności podejmowanych czynności i organizowania pracy przy rozpoznawaniu spraw lub wykonywaniu innych powierzonych zadań, kultury urzędowania, poszanowania praw stron lub uczestników postępowania, sposobu formułowania wypowiedzi przy wydawaniu i uzasadnianiu orzeczeń oraz poziomu merytorycznego orzecznictwa.

§ 2. Ocena kwalifikacji kandydata zajmującego stanowisko prokuratora jest dokonywana pod względem prawidłowości i poziomu merytorycznego, jak również efektywności wykonywania powierzonych obowiązków służbowych, z uwzględnieniem stopnia obciążenia wykonywanymi zadaniami i ich złożoności, a także kultury urzędowania, oraz sposobu zachowania wobec sądu, uczestników postępowania i współpracowników.

§ 3. Ocena kwalifikacji kandydata wykonującego zawód adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego, notariusza albo zajmującego stanowisko prezesa wiceprezesa lub radcy Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa, a także który pozostawał w instytucjach publicznych na stanowiskach związanych z samodzielnym stosowaniem lub tworzeniem prawa administracyjnego jest dokonywana w oparciu o badanie jakości, sprawności, rzetelności i terminowości dokonywanych czynności bądź jakości i rzetelności sporządzonych opinii prawnych lub innych dokumentów sporządzonych w związku ze stosowaniem lub tworzeniem prawa, a także kultury urzędowania oraz sposobu zachowania wobec sądu, uczestników postępowania i współpracowników.

§ 4. Ocena kwalifikacji kandydata, mającego tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego nauk prawnych jest dokonywana z uwzględnieniem osiągnięć naukowych, rodzaju i jakości publikacji, opinii recenzentów, jakości i rzetelności opinii prawnych bądź innych dokumentów sporządzonych w związku ze stosowaniem lub tworzeniem prawa.

§ 5. Sędzia wizytator może objąć badaniem także akta spraw nieujęte w wykazie przedstawionym przez kandydata oraz zwracać się do prezesów sądów lub jednostek organizacyjnych prokuratury o wskazanie sygnatur i przedstawienie akt takich spraw.

§ 6. Przy ocenie kwalifikacji kandydata na wolne stanowisko sędziowskie uwzględnia się predyspozycje osobowościowe kandydata do zawodu sędziego, opanowanie metodyki pracy sędziego oraz przestrzeganie zasad etyki wykonywanego zawodu.

§ 7. Sędzia wizytator dokonujący oceny kwalifikacji może zwrócić się do organów sprawujących nadzór administracyjny nad sądami, Prokuratora Krajowego, prezesa Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa, organów sprawujących nadzór nad działalnością notariuszy, organów samorządów zawodowych adwokatów i radców prawnych, organów nadzoru i przełożonych kandydata a w przypadku kandydata mającego tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego nauk prawnych - kierownika danej polskiej szkoły wyższej, Polskiej Akademii Nauk, instytutu badawczego lub innej placówki naukowej, o udzielenie informacji lub nadesłanie dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia tej oceny.

§ 8. Do oceny kwalifikacji dołącza się informację o postępowaniach karnych, dyscyplinarnych bądź wyjaśniających toczących się przeciwko kandydatowi, a także nieusunięte z akt osobowych sędziego postanowienia o wytknięciu uchybienia w trybie art. 18 § 1 oraz pisma ze zwróceniem uwagi w trybie art. 17 § 1.

Art. 67 § 1. Po upływie terminu, o którym mowa w art. 65 § 4, albo po rozpatrzeniu uwag w trybie art. 65 § 5 - 7, kandydaturę na wolne stanowisko sędziego wojewódzkiego sądu administracyjnego prezes sądu przedstawia, wraz z oceną kwalifikacji, do zaopiniowania kolegium wojewódzkiego sądu administracyjnego.

§ 2. Przed wydaniem opinii prezes sądu zarządza wysłuchanie kandydata przez kolegium sądu. O terminie wysłuchania zawiadamia się właściwe miejscowo organy samorządu adwokatów, radców prawnych, notariuszy i doradców podatkowych, a także wydziały prawa wyższych uczelni, których przedstawiciele mogą brać udział w wysłuchaniu.

§ 3. Po zaopiniowaniu kandydatury przez kolegium prezes sądu wyznacza termin zgromadzenia ogólnego sędziów, na którym kandydatura będzie oceniana.

§ 4. Jeżeli na wolne stanowisko sędziowskie zostanie zgłoszona więcej niż jedna kandydatura, rozpatrzenie wszystkich kandydatur odbywa się na tym samym posiedzeniu zgromadzenia.

Art. 68 § 1. Zgromadzenie ogólne sędziów wojewódzkiego sądu administracyjnego ocenia zgłoszonych kandydatów w drodze głosowania i przedstawia ich Krajowej Radzie Sądownictwa za pośrednictwem prezesa sądu. Każda kandydatura podlega odrębnemu głosowaniu.

§ 2. W przypadku kandydatów do objęcia pierwszego stanowiska sędziowskiego prezes sądu zasięga od właściwego komendanta wojewódzkiego Policji albo Komendanta Stołecznego Policji informacji o każdym z kandydatów. Informacje o kandydacie do objęcia stanowiska sędziowskiego uzyskuje się i sporządza w oparciu o dane zawarte w policyjnych systemach informatycznych. Przedstawiając informację właściwy komendant Policji przekazuje prezesowi sądu wszystkie zebrane materiały służące do sporządzenia informacji. Informacji nie zasięga się, jeżeli kandydat zajmuje stanowisko prokuratora.

§ 3. Prezes wojewódzkiego sądu administracyjnego przekazuje Krajowej Radzie Sądownictwa kandydatury ocenione w sposób określony w § 1, wraz z oceną kwalifikacji i opinią właściwego kolegium sądu, informacjami i zaświadczeniem o jakich mowa w art. 62 § 1 i 2 oraz informację uzyskaną od właściwego komendanta wojewódzkiego.

§ 4 Dołączanie informacji i zaświadczenia, o których mowa w art. 62 § 1 i 2, nie dotyczy kandydatów zajmujących stanowisko sędziego albo stanowisko prokuratora.

§ 6. O treści informacji uzyskanej w trybie § 2 prezes sądu zawiadamia kandydata nie później niż w terminie przedstawienia kandydatury Krajowej Radzie Sądownictwa.

§ 7. Do sposobu i trybu sporządzania informacji przez komendanta wojewódzkiego Policji albo Komendanta Stołecznego Policji o kandydacie do objęcia stanowiska sędziowskiego stosuje się odpowiednio rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości wydane na podstawie przepisów Prawa o ustroju sądów powszechnych.

Art. 69. § 1. Kandydaturę na stanowisko sędziego Naczelnego Sądu Administracyjnego zgłasza się przez złożenie karty zgłoszenia kandydata na wolne stanowisko sędziego oraz dołącza się do niej materiały dokumentujące jego kwalifikacje formalne i merytoryczne do pełnienia urzędu sędziowskiego na stanowisku sędziego Naczelnego Sądu Administracyjnego.

§ 2. Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego, po stwierdzeniu spełnienia warunków przez kandydata, zarządza sporządzenie oceny kwalifikacji kandydata

przez wyznaczonego sędziego wizytatora. Przepisy art. 64 § 1 – 3 oraz art. 65 § 2 – 7 stosuje się odpowiednio.

§ 3. Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego niezwłocznie zamieszcza wykaz zgłoszonych kandydatów na wolne stanowisko sędziowskie w Biuletynie informacji Publicznej z podaniem imion i nazwisk oraz informacji o spełnieniu wymogów z art. 60. § 1 pkt 1 - 3.

§ 4. Ocena kwalifikacji kandydata jest dokonywana w oparciu o kryterium poziomu merytorycznego orzecznictwa oraz sprawności i efektywności podejmowanych czynności i organizowania pracy przy rozpoznawaniu spraw lub wykonywaniu innych powierzonych zadań, kultury urzędowania, poszanowania praw stron lub uczestników postępowania, sposobu formułowania wypowiedzi przy wydawaniu i uzasadnianiu orzeczeń. Przy ocenie kwalifikacji uwzględnia się predyspozycje osobowościowe kandydata do zawodu sędziego, opanowanie metodyki pracy sędziego oraz przestrzeganie zasad etyki wykonywanego zawodu.

§ 5. Ocena kwalifikacji kandydata sporządzana jest przez sędziego wizytatora na podstawie analizy akt spraw, w których kandydat był sędzią sprawozdawcą, w tym : pięćdziesięciu spraw wybranych losowo spośród spraw zakończonych w okresie trzech lat poprzedzających zgłoszenie kandydatury; dziesięciu spraw niezakończonych, w których od momentu pierwszej rejestracji upłynął najdłuższy okres a, także spraw, w których w okresie ostatnich dwóch lat poprzedzających zgłoszenie kandydatury uchylono orzeczenie i przekazano sprawę do ponownego rozpoznania oraz w których stwierdzono przewlekłość postępowania. Sędzia wizytator uwzględnia nadto przedstawione przez kandydata dokumenty w postaci opinii zawodowych, wyróżnień, rekomendacji i publikacji i innych.

§ 6. Do oceny kwalifikacji dołącza się informację o postępowaniach karnych, dyscyplinarnych bądź wyjaśniających toczących się przeciwko kandydatowi, a także nieusunięte z akt osobowych sędziego postanowienia o wytknięciu uchybienia w trybie art. 18 § 1 oraz pisma ze zwróceniem uwagi w trybie art. 17 § 1.

Art. 70. § 1. Po upływie terminu, o którym mowa w art. 65 § 4 albo po rozpatrzeniu uwag w trybie art. 65 § 5 - 7, Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego przedstawia kandydaturę na wolne stanowisko sędziowskie, wraz z oceną kwalifikacji, do zaopiniowania Zgromadzeniu sędziów właściwej izby, a następnie Kolegium Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Art. 71 § 1 . Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego ustala termin Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego, na którym będzie prezentowana kandydatura. Jeżeli na wolne stanowisko sędziowskie zostanie zgłoszona więcej niż jedna kandydatura, rozpatrzenie wszystkich kandydatur odbywa się na tym samym posiedzeniu Zgromadzenia. Każda kandydatura podlega odrębnemu głosowaniu.

§ 2. Kandydatury na wolne stanowisko sędziowskie ocenione w sposób określony w § 1 Zgromadzenie Ogólnego Sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego przedstawia Krajowej Radzie Sądownictwa za pośrednictwem Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego.

§ 3. Przepis art. 68 § 3-4 stosuje się odpowiednio.

Rozdział 2. Status sędziego sądu administracyjnego

Art. 72. § 1. Stosunek służbowy sędziego sądu administracyjnego nawiązuje się po doręczeniu mu aktu powołania. W razie nieusprawiedliwionego nieodebrania powołania na pierwsze stanowisko sędziowskie w terminie wskazanym przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, powołanie to traci moc.

§ 2. Sędzia powinien zgłosić się w celu objęcia pierwszego stanowiska w ciągu czternastu dni od dnia otrzymania aktu powołania.

§ 3. W razie nieusprawiedliwionego nieobjęcia pierwszego stanowiska sędziowskiego w terminie określonym w § 2, powołanie traci moc. Okoliczność tę stwierdza Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego, o czym zawiadamia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 73. Przy powołaniu sędzia składa ślubowanie wobec Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej według następującej roty: „Ślubuję uroczyście jako sędzia sądu administracyjnego (Naczelnego Sądu Administracyjnego) służyć wiernie Rzeczypospolitej Polskiej, stać na straży prawa, obowiązki sędziego wypełniać sumiennie, sprawiedliwość wymierzać zgodnie z przepisami prawa, bezstronnie według mego sumienia, dochować tajemnicy prawnie chronionej, a w postępowaniu kierować się zasadami godności i uczciwości. ”, składający ślubowanie może dodać zwrot: „Tak mi dopomóż Bóg. ”.

Art. 74. § 1. Sędzia sądu administracyjnego nie może być pozbawiony wolności ani pociągnięty do odpowiedzialności karnej bez zezwolenia sądu dyscyplinarnego. Nie dotyczy to ujęcia na gorącym uczynku przestępstwa, jeżeli zatrzymanie sędziego jest

niezbędne do zapewnienia prawidłowego toku postępowania. Do czasu wydania uchwały zezwalającej na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności wolno podejmować tylko czynności niecierpiące zwłoki.

§ 2. O zatrzymaniu sędziego Naczelnego Sądu Administracyjnego niezwłocznie powiadamia się Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego, który może nakazać natychmiastowe zwolnienie zatrzymanego.

§ 3. O zatrzymaniu sędziego wojewódzkiego sądu administracyjnego niezwłocznie powiadamia się właściwego prezesa wojewódzkiego sądu administracyjnego, który może nakazać natychmiastowe zwolnienie zatrzymanego.

Art. 75 § 1. Wniosek o zezwolenie na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej, jeżeli nie pochodzi od prokuratora, powinien być sporządzony i podpisany przez adwokata albo radcę prawnego będącego pełnomocnikiem.

§ 2. Jeżeli wniosek o zezwolenie na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej nie odpowiada warunkom formalnym pisma procesowego określonym w Kodeksie postępowania karnego lub jest oczywiście bezzasadny, przewodniczący sądu dyscyplinarnego odmawia jego przyjęcia. Na zarządzenie o odmowie przyjęcia wniosku przysługuje zażalenie do sądu dyscyplinarnego właściwego do rozpoznania wniosku.

§ 3. Sąd dyscyplinarny wydaje uchwałę zezwalającą na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej, jeżeli zachodzi dostatecznie uzasadnione podejrzenie popełnienia przez niego przestępstwa. Uchwała zawiera rozstrzygnięcie w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej wraz z uzasadnieniem.

§ 4. Sąd dyscyplinarny rozpoznaje wniosek o zezwolenie na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej w terminie trzydziestu dni od dnia jego wpłynięcia do sądu dyscyplinarnego.

§ 5. Przed wydaniem uchwały sąd dyscyplinarny wysłuchuje sędziego, rzecznika dyscyplinarnego, a także przedstawiciela organu lub osobę, którzy wnieśli o zezwolenie, jeżeli się stawią. Ich niestawiennictwo nie wstrzymuje rozpoznania wniosku.

§ 6. Sędzia, którego dotyczy postępowanie, ma prawo wglądu do wszystkich dokumentów, które zostały załączone do wniosku.

§ 7. Jeżeli prokurator składając wniosek o zezwolenie na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej wnosi jednocześnie o zezwolenie na tymczasowe aresztowanie sędziego, uchwała zezwalająca na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej powinna zawierać także rozstrzygnięcie w tym przedmiocie

§ 8. Orzekając w sprawie wniosku o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej, sąd dyscyplinarny może poprzestać na oświadczeniu sędziego, że wnosi o wydanie uchwały o zezwoleniu na pociągnięcie go do odpowiedzialności karnej.

§ 9. W terminie siedmiu dni od doręczenia uchwały odmawiającej zezwolenia na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności przysługuje organowi lub osobie, która wniosła o zezwolenie, oraz rzecznikowi dyscyplinarnemu zażalenie do sądu dyscyplinarnego drugiej instancji. W tym samym terminie zainteresowanemu sędziemu przysługuje zażalenie na uchwałę zezwalającą na pociągnięcie go do odpowiedzialności.

Art. 76. § 1. Za wykroczenie sędziego odpowiada tylko dyscyplinarnie, z zastrzeżeniem §2.

§ 2. Sędzia może wyrazić zgodę na pociągnięcie go do odpowiedzialności karnej za wykroczenia, o których mowa w § 3, w trybie określonym w tym przepisie.

§ 3. W przypadku popełnienia przez sędziego wykroczenia, o którym mowa w rozdziale XI ustawy z dnia 20 maja 1971 r. - Kodeks wykroczeń (t. j. Dz. U. 2022 r. , poz. 2151)), przyjęcie przez sędziego mandatu karnego albo uiszczenie grzywny, w przypadku ukarania mandatem karnym zaocznym, zastępuje oświadczenie o wyrażeniu przez niego zgody na pociągnięcie go do odpowiedzialności w tej formie.

§ 4. Wyrażenie przez sędziego zgody na pociągnięcie go do odpowiedzialności karnej w trybie określonym w § 3 wyłącza jego odpowiedzialność dyscyplinarną.

Art. 77. § 1. Stosunek służbowy sędziego sądu administracyjnego rozwiązuje się z mocy prawa, jeżeli sędzia zrzekł się urzędu lub statusu sędziego w stanie spoczynku. Zrzeczenie się urzędu jest skuteczne po upływie trzech miesięcy od dnia złożenia na ręce prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego oświadczenia, chyba że na wniosek sędziego prezes określi inny termin. O zrzeczeniu się urzędu przez sędziego prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego zawiadamia Krajową Radę Sądownictwa i Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 2. Stosunek służbowy sędziego wygasa w razie :

- prawomocnego orzeczenie sądu dyscyplinarnego o złożeniu sędziego z urzędu;

- prawomocnego orzeczenia sądu skazującego na środek karny pozbawienia praw publicznych lub zakazu zajmowania stanowiska sędziego;
- utraty przez niego obywatelstwa polskiego.

§ 3. Wygaśnięcie stosunku służbowego, w przypadkach wskazanych w § 2, stwierdza prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego, o czym zawiadamia Krajową Radę Sądownictwa i Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 4. Stosunek służbowy sędziego wygasa w razie jego śmierci.

Art. 78. § 1. Sędzia wojewódzkiego sądu administracyjnego przechodzi w stan spoczynku z dniem ukończenia 65 roku życia, chyba że nie później niż na sześć miesięcy przed ukończeniem tego wieku oświadczy Prezesowi Naczelnego Sądu Administracyjnego wolę dalszego zajmowania stanowiska i przedstawi zaświadczenie stwierdzające, że jest zdolny, ze względu na stan zdrowia, do pełnienia obowiązków sędziego, wydane na zasadach określonych dla kandydata na stanowisko sędziowskie.

§ 2. W razie złożenia przez sędziego oświadczenia i przedstawienia zaświadczenia, o których mowa w § 1, sędzia może zajmować stanowisko nie dłużej niż do ukończenia 70 roku życia. Sędzia ten może w każdym czasie przejść w stan spoczynku, składając odpowiednie oświadczenie Prezesowi Naczelnego Sądu Administracyjnego.

§ 3. Sędzia przechodzi na swój wniosek w stan spoczynku po ukończeniu 60 lat jeżeli przepracował na stanowisku sędziego lub prokuratora nie mniej niż 30 lat.

Art. 79. § 1. Sędzia Naczelnego Sądu Administracyjnego przechodzi w stan spoczynku z dniem ukończenia 70 roku życia.

§ 2. Sędzia Naczelnego Sądu Administracyjnego przechodzi na swój wniosek w stan spoczynku:

- 1) po ukończeniu 65 lat;
- 2) po ukończeniu 60 lat jeżeli przepracował na stanowisku sędziego lub prokuratora nie mniej niż 30 lat.

Art. 80. § 1. Sędziego sądu administracyjnego przenosi się w stan spoczynku na jego wniosek albo na wniosek kolegium właściwego sądu, jeżeli z powodu choroby lub utraty sił został uznany przez lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych za trwale niezdolnego do pełnienia obowiązków sędziego.

§ 2. Z wnioskiem o zbadanie zdolności do pełnienia obowiązków może wystąpić zainteresowany sędzia oraz kolegium sądu.

§ 3. Sędzia sądu administracyjnego może być przeniesiony w stan spoczynku, na wniosek kolegium właściwego sądu, jeżeli z powodu choroby lub płatnego urlopu nie pełnił służby przez okres roku. Do okresu tego wlicza się okresy poprzedniej przerwy w pełnieniu służby z powodu choroby lub płatnego urlopu dla poratowania zdrowia, jeżeli okres czynnej służby nie przekroczył 30 dni.

§ 4. Sędzia sądu administracyjnego może być przeniesiony w stan spoczynku, jeżeli bez uzasadnionej przyczyny nie poddał się badaniu, o którym mowa w § 2, w sytuacji gdy z wnioskiem o badanie wystąpiło kolegium sądu.

§ 5. Sędzia sądu administracyjnego może być również przeniesiony w stan spoczynku, na wniosek Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego, w razie zmiany ustroju sądów lub zniesienia sądu, w którym pełni służbę, jeżeli nie został przeniesiony do innego sądu.

§ 6. W sprawach przeniesienia sędziego w stan spoczynku, o którym mowa w § 1, 3 i 4, podejmuje uchwałę Krajowa Rada Sądownictwa, na wniosek sędziego albo kolegium sądu

§ 7. Od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa w sprawach przeniesienia sędziego w stan spoczynku przysługuje odwołanie do Sądu Najwyższego.

§ 8. Odwołanie wnosi się za pośrednictwem Krajowej Rady Sądownictwa, w terminie miesiąca od doręczenia skarżącemu uchwały. Odwołanie przysługuje sędziemu, a w sprawach, w których wniosek został złożony przez kolegium sądu - także temu kolegium.

Art. 81. § 1. Sędzia przeniesiony w stan spoczynku z przyczyn, o których mowa w art. 80 § 5, ma prawo powrócić na stanowisko zajmowane poprzednio albo otrzymać stanowisko równorzędne poprzednio zajmowanemu, jeżeli ustały przyczyny będące podstawą przeniesienia w stan spoczynku.

§ 2. Sędzia przeniesiony w stan spoczynku z przyczyn, o których mowa w art. 80 § 1 i § 3, ma prawo powrotu na stanowisko zajmowane poprzednio albo stanowisko równorzędne poprzednio zajmowanemu, jeżeli przedstawi zaświadczenie stwierdzające, że jest zdolny, ze względu na stan zdrowia, do pełnienia obowiązków sędziego, wydane przez lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

§ 3. W celu wykonania prawa, o którym mowa w § 1 i § 2, sędzia zgłasza Krajowej Radzie Sądownictwa zamiar powrotu na stanowisko zajmowane poprzednio albo wniosek o wyznaczenie stanowiska równorzędnego, jeżeli powrót na stanowisko

zajmowane poprzednio nie jest możliwy. Krajowa Rada Sądownictwa w terminie miesiąca wydaje w tej sprawie decyzje. W razie decyzji negatywnej sędziemu przysługuje odwołanie do Sądu Najwyższego.

Art. 82. § 1. Przeniesienie sędziego sądu administracyjnego na inne miejsce służbowe może nastąpić tylko za jego zgodą.

§ 2. Zgoda sędziego wojewódzkiego sądu administracyjnego na przeniesienie na inne miejsce służbowe nie jest wymagana w przypadkach:

- 1) zniesienia stanowiska wywołanego zmianą w organizacji sądownictwa lub zniesienia danego sądu lub wydziału zamiejscowego albo przeniesienia siedziby sądu;
- 2) niedopuszczalności zajmowania stanowiska sędziego w danym sądzie wskutek zawarcia między sędziami związku małżeńskiego albo powstania powinowactwa, o którym mowa w art. 7;
- 3) gdy wymaga tego wzgląd na powagę stanowiska, na podstawie orzeczenia sądu dyscyplinarnego, wydanego na wniosek kolegium właściwego sądu lub Krajowej Rady Sądownictwa;
- 4) przeniesienia w wyniku kary dyscyplinarnej.

§ 3. O przeniesieniu sędziego w przypadkach określonych w § 1 i 2 wydaje decyzję Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego, z tym że przeniesienie sędziego z przyczyn wymienionych w § 2 pkt 1 może nastąpić, jeżeli uwzględnienie wniosku sędziego co do nowego miejsca służbowego nie jest możliwe.

§ 4. W przypadkach, o których mowa w § 2 pkt 1 i 2, od decyzji Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego, sędziemu przysługuje odwołanie do Kolegium Naczelnego Sądu Administracyjnego. Uchwała Kolegium w tym przedmiocie nie podlega zaskarżeniu.

Art. 83. § 1. W razie przeniesienia sędziego na inne miejsce służbowe sędziemu nie przysługuje ekwiwalent pieniężny za dni niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego ale zachowuje on prawo do wykorzystania tego urlopu w czasie pełnienia służby w miejscu, do którego przeniesienie nastąpiło.

§ 2. Przepis § 1 stosuje się odpowiednio w przypadku awansowania sędziego na wyższe stanowisko sędziowskie.

Art. 84. W razie przeniesienia sędziego do innej miejscowości, przysługuje mu zwrot kosztów przeniesienia, z wyjątkiem przypadku, gdy przeniesienie nastąpiło w drodze dyscyplinarnej lub na wniosek sędziego.

Art. 85. § 1. Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego może delegować sędziego wojewódzkiego sądu administracyjnego, za jego zgodą, do pełnienia obowiązków sędziowskich na czas określony, nie dłuższy niż dwa lata w innym wojewódzkim sądzie administracyjnym mając na względzie racjonalne wykorzystanie kadr sądownictwa administracyjnego oraz potrzeby wynikające z obciążenia zadaniami poszczególnych sądów.

§ 2. Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego, na wniosek Przewodniczącego Krajowej Rady Sądownictwa, może delegować sędziego sądu administracyjnego, za jego zgodą oraz zgodą Kolegium Naczelnego Sądu Administracyjnego do pełnienia czynności w Biurze tej Rady, na czas nie dłuższy niż dwa lata. W okresie delegowania sędzia pełni obowiązki orzecznicze we właściwym wojewódzkim sądzie administracyjnym.

§ 3. Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego może delegować sędziego na jego wniosek, za zgodą Kolegium Naczelnego Sądu Administracyjnego, do pełnienia obowiązków w międzynarodowej sędziowskiej organizacji pozarządowej na czas nie dłuższy niż dwa lata.

§ 4. Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego może delegować sędziego, za jego zgodą oraz za zgodą Kolegium Naczelnego Sądu Administracyjnego, do pełnienia obowiązków lub pełnienia określonej funkcji poza granicami państwa w ramach działań podejmowanych przez organizacje międzynarodowe lub ponadnarodowe oraz zespoły międzynarodowe, działające na podstawie umów międzynarodowych, w tym umów konstytuujących organizacje międzynarodowe, ratyfikowanych przez Rzeczpospolitą Polską, zgodnie z kwalifikacjami sędziego, na czas określony, nie dłuższy niż dwa lata.

§ 5. W szczególnie uzasadnionych przypadkach delegowanie sędziego na podstawie § 3-4 może być przedłużone na dalszy okres, nie dłużej niż do upływu jego kadencji w pełnieniu funkcji pochodzącej z wyboru.

Art. 86. § 1. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej ustawie do kosztów przeniesienia sędziego do innej miejscowości oraz delegowania, kosztów dojazdów i delegacji oraz wynagrodzenie w okresie delegowania odpowiednie zastosowanie mają przepisy ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych.

Rozdział 3 Prawa i obowiązki sędziów sądów administracyjnych

Art. 87. § 1. Sędzia jest obowiązany postępować zgodnie ze ślubowaniem sędziowskim.

§ 2. Sędzia powinien w służbie i poza służbą strzec powagi stanowiska sędziego oraz wartości związanych ze sprawowaniem władzy sądowniczej i unikać wszystkiego, co mogłoby przynieść ujmę godności urzędu lub osłabić zaufanie do jego bezstronności.

Art. 88. Sędzia nie może, powołując się na zasadę niezawisłości sędziowskiej, uchylić się od wykonania poleceń w zakresie czynności administracyjnych, jeżeli z mocy przepisów ustawy należą do obowiązków sędziowskich, może jednak domagać się wydania polecenia na piśmie.

Art. 89. § 1. Sędzia na rozprawie i posiedzeniu z udziałem stron, odbywającym się w budynku sądu, używa stroju urzędowego. Strojem urzędowym sędziego jest toga, a sędziego przewodniczącego na rozprawie lub posiedzeniu - także nakładany na kołnierz togi łańcuch z wizerunkiem orła. W skład stroju urzędowego sędziego Naczelnego Sądu Administracyjnego wchodzi nakrycie głowy.

§ 2. Do stroju urzędowego sędziów sądów administracyjnych odpowiednie zastosowanie mają przepisy ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych.

§ 3. Sędzia otrzymuje legitymację służbową, wymieniającą zajmowane przez niego stanowisko i miejsce służbowe.

Art. 90. § 1. Sędzia jest obowiązany zachować w tajemnicy okoliczności sprawy, o których powziął wiadomość ze względu na swój urząd, poza jawną rozprawą sądową.

§ 2. Obowiązek zachowania tajemnicy trwa także po ustaniu stosunku służbowego.

§ 3. Obowiązek zachowania tajemnicy ustaje, gdy sędzia składa zeznania jako świadek przed sądem, chyba że ujawnienie tajemnicy zagraża dobru państwa albo takiemu ważnemu interesowi prywatnemu, który nie jest sprzeczny z celami wymiaru sprawiedliwości. W tych przypadkach od obowiązku zachowania tajemnicy może zwolnić sędziego prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego.

§ 4. Sędzia nie podlega postępowaniu sprawdzającemu przewidzianemu w przepisach o ochronie informacji niejawnych. Przed przystąpieniem do pełnienia obowiązków sędzia zapoznaje się z przepisami o ochronie informacji niejawnych i składa oświadczenie o znajomości tych przepisów.

Art. 91. § 1. Czas pracy sędziego określony jest wymiarem jego zadań.

§ 2. Sędzia przy wykonywaniu obowiązków służbowych korzysta z pomocy przydzielonego mu przez prezesa właściwego sądu asystenta sędziego w pełnym wymiarze czasu pracy.

Art. 92. § 1. Sędzia nie może podejmować dodatkowego zatrudnienia, z wyjątkiem zatrudnienia na stanowisku dydaktycznym, naukowo-dydaktycznym lub naukowym w łącznym wymiarze nieprzekraczającym wymiaru czasu pracy pracowników zatrudnionych na tych stanowiskach, jeżeli wykonywanie tego zatrudnienia nie przeszkadza w pełnieniu obowiązków sędziego.

§ 2. Sędziemu nie wolno także podejmować innego zajęcia ani sposobu zarobkowania, które przeszkadzałyby w pełnieniu obowiązków sędziego, mogło osłabiać zaufanie do jego bezstronności lub przynieść ujmę godności urzędu sędziego.

§3. Sędzia nie może:

- 1) być członkiem zarządu, rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej spółki prawa handlowego;
- 2) być członkiem zarządu, rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej spółdzielni;
- 3) być członkiem zarządu fundacji prowadzącej działalność gospodarczą;
- 4) posiadać w spółce prawa handlowego więcej niż 10% akcji lub udziały przedstawiające więcej niż 10% kapitału zakładowego;
- 5) prowadzić działalności gospodarczej na własny rachunek lub wspólnie z innymi osobami, a także zarządzać taką działalnością lub być przedstawicielem bądź pełnomocnikiem w prowadzeniu takiej działalności.

§ 4. O zamiarze podjęcia, a także o podjęciu innego zajęcia lub sposobu zarobkowania, sędzia zawiadamia prezesa właściwego sądu, a prezes wojewódzkiego sądu administracyjnego prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego.

§ 5. Prezes właściwego sądu wydaje decyzję o sprzeciwie wobec zamiaru podjęcia zatrudnienia na stanowisku dydaktycznym, naukowo-dydaktycznym lub naukowym w szkole wyższej, jeżeli uzna, że będzie ono przeszkadzało w pełnieniu obowiązków sędziego, oraz wobec podejmowania lub kontynuowania innego zajęcia, które przeszkadza w pełnieniu obowiązków sędziego, osłabia zaufanie do jego bezstronności lub przynosi ujmę godności urzędu sędziego.

§ 6. Jeżeli prezes sądu sprzeciwił się podjęciu przez sędziego dodatkowego zatrudnienia lub zajęcia sprawę, na wniosek sędziego, rozstrzyga kolegium właściwego sądu.

§ 7. Przepisy § 1 - 6 mają odpowiednie zastosowanie do sędziów w stanie spoczynku.

Art. 93. § 1. Sędziowie są obowiązani do złożenia oświadczenia o swoim stanie majątkowym. Oświadczenie o stanie majątkowym dotyczy majątku odrębnego oraz objętego małżeńską wspólnością majątkową. Oświadczenie to powinno zawierać informacje o:

- 1) posiadanych zasobach pieniężnych;
- 2) posiadanych nieruchomościach i tytułach prawnych do ich posiadania;
- 3) posiadanych rzeczach ruchomych o wartości jednostkowej powyżej 10.000 zł;
- 4) posiadanych udziałach i akcjach w spółkach prawa handlowego;
- 5) posiadanych instrumentach finansowych w rozumieniu **ustawy z dnia 29 lipca 2005 r.** o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2020 r. poz. 89, 284, 288 i 568) innych niż wskazane w pkt 4;
- 6) dochodach podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych, uzyskanych w okresie roku przed dniem, na który składane jest oświadczenie, o ile ich łączna wartość przekracza 10.000 zł, i ich źródłach, z wyłączeniem dochodów uzyskanych w związku z pełnieniem urzędu na stanowisku sędziowskim;
- 7) nabytym przez składającego oświadczenie albo jego małżonka od Skarbu Państwa, innej państwowej osoby prawnej, jednostek samorządu terytorialnego, ich związków lub samorządowej osoby prawnej, mieniu, które podlegało zbyciu w drodze przetargu;
- 8) wierzytelnościach i zobowiązaniach pieniężnych o wartości powyżej 10.000 zł.

§ 2. Oświadczenie, o którym mowa w § 1, w dwóch egzemplarzach, sędziowie wojewódzkich sądów administracyjnych składają właściwemu prezesowi wojewódzkiego sądu administracyjnego a sędziowie Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz prezesi wojewódzkich sądów administracyjnych prezesowi Naczelnego Sądu Administracyjnego.

§ 3. Analizy danych zawartych w oświadczeniu, o którym mowa w § 1, dokonuje właściwe kolegium sądu w terminie do końca czerwca każdego roku i przedstawia jej wyniki zgromadzeniu ogólnemu sędziów.

§ 4. Oświadczenie, o którym mowa w § 1, składa się w terminie 30 dni od dnia objęcia urzędu sędziego, według stanu na dzień objęcia urzędu, a następnie co roku do dnia 30 kwietnia, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego, a także w terminie 30 dni od dnia opuszczenia urzędu sędziego według stanu na dzień opuszczenia urzędu. Oświadczenie składane w związku z objęciem urzędu sędziego nie zawiera informacji, o których mowa w § 1 pkt 6. Oświadczenie składane w związku z

opuszczeniem urzędu sędziego zawiera informacje, o których mowa w § 1 pkt 6, za okres od 1 stycznia roku opuszczenia urzędu do dnia opuszczenia urzędu.

§ 5. Informacje zawarte w oświadczeniu, o którym mowa w § 1, są jawne, także co do imienia i nazwiska, z wyjątkiem danych adresowych, informacji o miejscu położenia nieruchomości, a także informacji umożliwiających identyfikację ruchomości. Na wniosek sędziego, który złożył oświadczenie, podmiot uprawniony do odebrania oświadczenia może zdecydować o objęciu informacji zawartych w oświadczeniu ochroną przewidzianą dla informacji niejawnych o klauzuli tajności "zastrzeżone", określoną w przepisach ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych, jeżeli ujawnienie tych informacji mogłoby powodować zagrożenie dla składającego oświadczenie lub osób dla niego najbliższych.

§ 6. Oświadczenie, o którym mowa w § 1, przechowuje się przez sześć lat.

§ 7. Jeden egzemplarz oświadczenia o stanie majątkowym podmiot uprawniony do odebrania oświadczenia zgodnie z § 2 lub § 4 przekazuje do urzędu skarbowego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania sędziego. Właściwy urząd skarbowy jest uprawniony do analizy danych zawartych w oświadczeniu, w tym również do porównania jego treści z treścią uprzednio złożonych oświadczeń oraz rocznych zeznań podatkowych (PIT). Jeżeli wynik analizy budzi uzasadnione wątpliwości co do legalności pochodzenia majątku ujawnionego w oświadczeniu, urząd skarbowy kieruje sprawę do właściwego postępowania, prowadzonego na podstawie odrębnych przepisów.

Art. 94. Do złożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 93 § 1, stosuje się odpowiednio wzór ustalony przez Ministra Sprawiedliwości zgodnie z przepisami ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych.

Art. 95. § 1. W sprawach o roszczenia ze stosunku służbowego sędziemu przysługuje droga sądowa.

§ 2. Sędzia jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić właściwego prezesa sądu o toczącej się sprawie sądowej, w której występuje jako strona lub uczestnik postępowania. Prezes wojewódzkiego sądu administracyjnego zawiadamia o wskazanych okolicznościach prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Art. 96. § 1. Wysokość wynagrodzenia sędziów, zajmujących równorzędne stanowiska sędziowskie, różnicuje staż pracy lub pełnione funkcje.

§ 2. Podstawę ustalenia wynagrodzenia zasadniczego sędziego w danym roku stanowi przeciętne wynagrodzenie w drugim kwartale roku poprzedniego, ogłaszane w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, z zastrzeżeniem § 3.

§ 3. Jeżeli przeciętne wynagrodzenie, o którym mowa w § 2, jest niższe od przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za drugi kwartał roku poprzedzającego - przyjmuje się podstawę ustalenia wynagrodzenia zasadniczego sędziego w dotychczasowej wysokości.

§ 4. Wynagrodzenie zasadnicze sędziego określa się w stawkach, których wysokość ustala się z zastosowaniem mnożników podstawy ustalenia wynagrodzenia zasadniczego, o której mowa w § 2.

§ 5. W związku z pełnioną funkcją sędziemu przysługuje dodatek funkcyjny. Tabelę mnożników służących do ustalenia wysokości dodatków funkcyjnych określa załącznik do ustawy.

§ 6. W przypadku pełnienia funkcji prezesa lub wiceprezesa sądu, przewodniczącego wydziału, zastępcy przewodniczącego wydziału oraz dyrektora Biura Orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego, sędziemu przysługuje dodatek funkcyjny oraz zmniejszenie zakresu obowiązków orzeczniczych. W przypadku pełnienia innej funkcji sędziemu przysługuje dodatek funkcyjny jeżeli nie ma on zmniejszonego przydziału spraw z uwagi na pełnioną funkcję.

§ 7. Wynagrodzenie sędziów różnicuje nadto dodatek za długoletnią pracę, wynoszący, począwszy od szóstego roku pracy, 5% wynagrodzenia zasadniczego i wzrastający po każdym roku o 1%, aż do osiągnięcia 20% wynagrodzenia zasadniczego.

Art. 97 § 1. Od wynagrodzenia sędziów nie odprowadza się składek na ubezpieczenie społeczne.

§ 2. W razie rozwiązania albo wygaśnięcia stosunku służbowego sędziego w sposób, o którym mowa w art. 77 § 1 i 2, od wynagrodzenia wypłaconego sędziemu w okresie służby, od którego nie odprowadzono składki na ubezpieczenie społeczne, przekazuje się składkę do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, przewidzianą za ten okres w przepisach o ubezpieczeniu społecznym.

§ 3. Składka na ubezpieczenie społeczne, podlega waloryzacji:

1) za okres do 31 grudnia 1998 r. wskaźnikiem wzrostu płac wynikającym ze wzrostu prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia, określanego corocznie w ustawie budżetowej, które stanowiło podstawę do ustalania środków i limitów na wynagrodzenia sędziów;

2) za okres od 1 stycznia 1999 r. wskaźnikiem waloryzacji składek określonym na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

§ 4. Przy obliczaniu kwoty należnych składek, waloryzowanych na podstawie § 11 pkt 2, stosuje się odpowiednio art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t. j. Dz. U. z 2022 r. , poz. 1009).

Art. 98. § 1. Wynagrodzenie zasadnicze sędziego Naczelnego Sądu Administracyjnego stanowi wielokrotność podstawy ustalenia tego wynagrodzenia, o jakiej mowa w art. 96 § 2 i 3 , z zastosowaniem mnożnika 4,13.

§ 2. Wynagrodzenie sędziego Naczelnego Sądu Administracyjnego określa się w stawce podstawowej albo awansowej. Stawka awansowa stanowi 115% stawki podstawowej.

§ 3. Sędzia Naczelnego Sądu Administracyjnego, obejmując stanowisko, otrzymuje wynagrodzenie zasadnicze w stawce podstawowej. Po 7 latach służby w Naczelnym Sądzie Administracyjnym wynagrodzenie zasadnicze sędziego Naczelnego Sądu Administracyjnego podwyższa się do stawki awansowej.

§ 4. Wynagrodzenie zasadnicze sędziego wojewódzkiego sądu administracyjnego określa się w stawkach, których wysokość ustala się z zastosowaniem mnożników podstawy ustalenia wynagrodzenia zasadniczego, o której mowa w art. 96 § 2 i 3 .

§ 5. Sędziemu obejmującemu stanowisko w wojewódzkim sądzie administracyjnym przysługuje wynagrodzenie obliczone przy zastosowaniu mnożnika 2,75.

§ 6 . Jeżeli przed objęciem tego stanowiska sędziowskiego sędzia zajmował inne, odpowiednio równorzędne, stanowisko sędziowskie lub prokuratorskie, na obejmowanym stanowisku przysługuje mu wynagrodzenie zasadnicze w stawce nie niższej od stawki, w której przysługiwało mu na stanowisku zajmowanym poprzednio.

§ 7. Wynagrodzenie zasadnicze sędziego określa się w stawce bezpośrednio wyższej po upływie kolejnych pięciu lat pracy na stanowisku sędziego wojewódzkiego sądu administracyjnego według mnożnika 2,92 , następnie według mnożnika 3,12 aż do osiągnięcia stawki maksymalnej według mnożnika 3,23 podstawy ustalania wynagrodzenia zasadniczego.

§ 8. Okres pracy, o którym mowa w § 6, ulega wydłużeniu o trzy lata w razie ukarania sędziego w tym czasie karą dyscyplinarną inną niż kara upomnienia, dwukrotnego wytknięcia uchybienia w trybie art. 18 § 1 lub trzykrotnego zwrócenia uwagi w trybie art. 17 § 1.

Art. 99. § 1. Sędziemu sądu administracyjnego przysługuje gratyfikacja jubileuszowa w wysokości:

- 1) po 20 latach służby - 100% wynagrodzenia miesięcznego;
- 2) po 25 latach służby - 150% wynagrodzenia miesięcznego;
- 3) po 30 latach służby - 200% wynagrodzenia miesięcznego;
- 4) po 35 latach służby - 250% wynagrodzenia miesięcznego;
- 5) po 40 latach służby - 350% wynagrodzenia miesięcznego;
- 6) po 45 latach służby - 400% wynagrodzenia miesięcznego.

§ 2. Do okresu służby uprawniającego do gratyfikacji jubileuszowej wlicza się wszystkie poprzednie okresy służby i zatrudnienia, w tym okres wykonywania zawodu adwokata, radcy prawnego lub notariusza, oraz inne okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze do nagrody jubileuszowej.

§ 5. Podstawę ustalenia wysokości gratyfikacji jubileuszowej stanowi wynagrodzenie przysługujące sędziemu w dniu nabycia prawa do gratyfikacji, obliczone według przepisów dotyczących obliczania ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy.

§ 6. Gratyfikację jubileuszową wypłaca się w dniu przejścia sędziego w stan spoczynku, jeżeli w tym dniu sędziemu brakuje do okresu pracy, od którego zależy nabycie prawa do gratyfikacji jubileuszowej, mniej niż dwanaście miesięcy.

Art. 100. § 1. Sędziemu przysługuje corocznie urlop dodatkowy w wymiarze:

- 1) sześciu dni roboczych - po dziesięciu latach pracy;
- 2) dwunastu dni roboczych - po piętnastu latach pracy.

§ 2. Do okresu pracy, od którego zależy wymiar urlopu dodatkowego, wlicza się wszystkie okresy zatrudnienia w sądzie lub prokuraturze na stanowiskach: asesorów sądowych, asesorów prokuratorskich, sędziów i prokuratorów, w Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej na stanowiskach: Prezesa, wiceprezesa lub radcy, a także okresy wykonywania zawodu adwokata, radcy prawnego lub zajmowania samodzielnego stanowiska w organach władzy publicznej, z którym związana była praktyka prawnicza, oraz inne okresy zatrudnienia, jeżeli z tego tytułu przysługiwał zwiększony wymiar urlopu.

Art. 101. § 1. W okresie nieobecności w pracy z powodu choroby sędzia otrzymuje 80% wynagrodzenia, nie dłużej jednak niż przez okres roku. Do okresu tego wlicza się okresy poprzedniej przerwy w pełnieniu służby z powodu choroby lub płatnego urlopu dla poratowania zdrowia, jeżeli okres czynnej służby nie przekroczył 60 dni. Po upływie roku w okresie dalszej nieobecności w pracy z powodu choroby sędzia otrzymuje 50% wynagrodzenia.

2. Jeżeli nieobecność sędziego w pracy nastąpiła z powodu:

1) wypadku przy pracy albo w drodze do pracy lub z pracy, 2) choroby przypadającej w okresie ciąży,

3) choroby powstałej w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami wykonywania czynności sędziego,

4) choroby spowodowanej przez inną osobę w wyniku popełnienia przez nią umyślnego czynu zabronionego, w związku z wykonywaniem czynności sędziego, stwierdzonego orzeczeniem wydanym przez uprawniony organ,

5) poddania się niezbędnym badaniom lekarskim przewidzianym dla kandydatów na dawców komórek, tkanek i narządów oraz poddania się zabiegowi pobrania komórek, tkanek i narządów sędzia zachowuje prawo do 100% wynagrodzenia, nie dłużej jednak niż przez okres roku. Przepis § 1 zdanie drugie i trzecie stosuje się.

§ 3. W razie niemożności wykonywania pracy z innych przyczyn, uprawniających do uzyskania świadczeń, określonych w przepisach o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego, sędziemu przysługuje wynagrodzenie w wysokości świadczeń pieniężnych z ubezpieczenia społecznego, przez okres przewidziany w tych przepisach.

§ 4. Okres nieobecności w pracy z powodu choroby oraz niemożności wykonywania pracy, o której mowa w § 3, stwierdza zaświadczenie lekarskie wystawione zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (t. j. Dz. U. z 2022 r. , poz. 1232). W przypadku nieudokumentowania zdarzenia o jakim mowa w § 2 i 3, nieobecność uznaje się za nieusprawiedliwioną chyba, że nieudokumentowanie nastąpiło z przyczyn niezależnych od sędziego.

5. Za inną usprawiedliwioną nieobecność w pracy sędziemu przysługuje pełne wynagrodzenie.

Art. 102. § 1. Prezes sądu, oraz na jego wniosek Zakład Ubezpieczeń Społecznych, są uprawnieni do kontrolowania prawidłowości wykorzystywania przez sędziego zwolnienia lekarskiego od pracy z powodu choroby zgodnie z jego celem.

§ 2. Na wniosek właściwego prezesa sądu Zakład Ubezpieczeń Społecznych jest uprawniony do kontrolowania prawidłowości i zasadności udzielenia sędziom zwolnienia lekarskiego od pracy z powodu choroby.

§ 3. Sędzia wykonujący w okresie orzeczonej niezdolności do pracy pracę zarobkową, w tym w sposób określony w art. , lub wykorzystujący zwolnienie lekarskie od pracy z powodu choroby niezgodnie z jego celem traci prawo do wynagrodzenia za cały okres tego zwolnienia.

§ 4. Sędzia traci prawo do wynagrodzenia w razie odmowy poddania się badaniom kontrolnym lub w razie niedostarczenia dokumentacji medycznej lekarzowi orzecznikowi Zakładu Ubezpieczeń Społecznych od dnia następującego po upływie wyznaczonego terminu badania lub po upływie wyznaczonego terminu dostarczenia dokumentacji medycznej. Utratę wynagrodzenia stwierdza prezes sądu.

§ 6. W zakresie dotyczącym kontrolowania prawidłowości wykorzystania zwolnienia lekarskiego, kontrolowania prawidłowości zwolnienia lekarskiego, zasad utraty prawa do wynagrodzenia, o których mowa w § 1, 2 i 4 stosuje się odpowiednio przepisy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa.

Art. 103. § 1. Sędziemu, który wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej, doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, przysługuje jednorazowe odszkodowanie.

§ 2. Członkom rodziny sędziego, który zmarł wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej, przysługuje jednorazowe odszkodowanie. Odszkodowanie to przysługuje również w razie śmierci w następstwie wypadku przy pracy lub choroby zawodowej sędziego w stanie spoczynku, który zmarł uznany za trwale niezdolnego do pełnienia obowiązków sędziego wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej.

§ 3. Jednorazowe odszkodowanie i jego zwiększenie, a także jednorazowe odszkodowanie dla członków rodziny sędziego lub sędziego w stanie spoczynku, ustala się na zasadach i w wysokości określonej w ustawie z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2189).

§ 4. Odszkodowanie przewidziane w niniejszym artykule przysługuje niezależnie od innych świadczeń określonych w ustawie.

Art. 104. § 1. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej ustawie do świadczeń z tytułu choroby, choroby zawodowej, wypadków przy pracy oraz w drodze do pracy i z pracy, niemożności wykonywania pracy z innych przyczyn uprawniających do uzyskania świadczeń a także kierowanie sędziego na badania przez lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych odpowiednie zastosowanie mają przepisy ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych

§ 2. Określone w przepisach, o których mowa w § 1 uprawnienia Ministra Sprawiedliwości przysługują Prezesowi Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Art. 105. § 1. Sędzia powinien mieszkać w miejscowości będącej siedzibą sądu, w którym pełni służbę.

§ 2. Właściwy prezes sądu w uzasadnionych przypadkach, może wyrazić zgodę na zamieszkanie sędziego w innej miejscowości.

§ 3. W razie uzyskania zgody, o której mowa w § 2, sędziemu przysługuje zwrot kosztów przejazdu z miejsca zamieszkania do siedziby sądu, wydziału zamiejscowego oraz ośrodka zamiejscowego utworzonego poza siedzibą sądu, ustalonych na zasadach obowiązujących przy ustalaniu wysokości należności przysługujących pracownikom z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.

§ 4. Zwrot kosztów, o których mowa w § 3, nie przysługuje, jeżeli zmiana miejsca służbowego nastąpiła w wyniku orzeczenia kary dyscyplinarnej oraz orzeczenia sądu dyscyplinarnego o przeniesieniu sędziego na inne miejsce służbowe ze względu na powagę stanowiska, chyba że przeniesienie było niezawinione przez sędziego.

Art. 106. § 1. Sędziemu Naczelnego Sądu Administracyjnego stale zamieszkałemu poza Warszawą przysługuje bezpłatne zakwaterowanie w Warszawie oraz zwrot kosztów przejazdu i dodatek z tytułu rozłąki z rodziną.

§ 2. Świadczenia i należności, o których mowa w § 1, nie przysługują, gdy odległość od miejscowości, w której sędzia Naczelnego Sądu Administracyjnego ma miejsce stałego zamieszkania do Warszawy nie przekracza 60 km, chyba że prezes Sądu, na wniosek sędziego uzna, że jest to uzasadnione ze względu na zakres obowiązków i warunki dojazdu.

§ 3. Zasady zapewnienia bezpłatnego zakwaterowania sędziom Naczelnego Sądu Administracyjnego stale zamieszkałym poza Warszawą, a także wysokość i warunki

wypłacania im zwrotu poniesionych kosztów przejazdu oraz dodatku za rozłąkę, mając na uwadze konieczność zapewnienia sędziom warunków pracy odpowiadających godności urzędu oraz specyfice i zakresowi ich obowiązków, a nadto zasady zwrotu kosztów przejazdu określa rozporządzeniem Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Art. 107. § 1. Sędziemu może być przyznana, jako pożyczka, pomoc finansowa na zaspokojenie jego potrzeb mieszkaniowych.

§ 2. Środki na pomoc finansową, o której mowa w § 1, stanowią do 6% rocznego funduszu wynagrodzeń osobowych sędziów.

§ 3. Sposób planowania i wykorzystywania środków na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych sędziów oraz warunki przyznawania pomocy, o której mowa w § 1, z uwzględnieniem zaangażowania środków własnych sędziego, udziału kolegów sądów w przyznawaniu pomocy oraz zasady racjonalności gospodarowania środkami oraz sposobu i zasad spłaty pożyczki w razie rozwiązania albo wygaśnięcia stosunku służbowego określają przepisy ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych

Art. 108. § 1. W razie powołania sędziego do niezawodowej służby wojskowej, jego prawa i obowiązki służbowe ulegają zawieszeniu na czas trwania służby. Sędzia zachowuje jednak swoje stanowisko i prawo do wynagrodzenia, a czas służby wojskowej wlicza się do okresu stosunku służbowego na stanowisku sędziego.

§ 2. Inne szczególne uprawnienia związane ze stosunkiem służbowym sędziego powołanego do czynnej służby wojskowej i zwolnionego z tej służby normują przepisy o obronie Ojczyzny.

§ 3. Sędzia powołany do niezawodowej służby wojskowej odbywa ją w organach sądownictwa wojskowego.

Art. 109. § 1. Sędziemu ubiegającemu się o mandat posła albo senatora, albo radnego udziela się urlopu bezpłatnego na czas kampanii wyborczej.

§ 2. Sędzia, który został mianowany, powołany lub wybrany do pełnienia funkcji w organach państwowych, samorządu terytorialnego, w służbie dyplomatycznej, konsularnej lub w organach organizacji międzynarodowych oraz ponadnarodowych działających na podstawie umów międzynarodowych ratyfikowanych przez Rzeczpospolitą Polską, jest obowiązany zrzec się niezwłocznie swojego urzędu, chyba że przechodzi w stan spoczynku.

§ 3. Sędzia, który zrzekł się urzędu z przyczyn określonych w § 2, może powrócić na urząd sędziego i poprzednio zajmowane stanowisko, jeżeli przerwa w pełnieniu

obowiązków sędziego nie przekracza dziewięciu lat, chyba że pełnił funkcje sędziowskie lub prokuratorskie w międzynarodowych lub ponadnarodowych organach sądowych.

§ 4. W przypadku przewidzianym w § 3, Krajowa Rada Sądownictwa, z inicjatywy zainteresowanego, przedstawia Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosek o powołanie byłego sędziego na urząd sędziego, chyba że nie spełnia on warunków wymaganych do powołania na urząd sędziego. Po powołaniu na urząd, sędziemu wyznacza się poprzednio zajmowane stanowisko i miejsce służbowe, niezależnie od liczby stanowisk sędziowskich w danym sądzie.

§ 5. W razie odmowy przedstawienia Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosku, o którym mowa w § 4, zainteresowanemu służy odwołanie do Sądu Najwyższego.

Art. 110. Sędzia w stanie spoczynku może używać dotychczasowego tytułu z dodaniem wyrazów „w stanie spoczynku”.

Art. 111. § 1. Sędziemu sądu administracyjnego, który został przeniesiony w stan spoczynku, w razie zmiany ustroju sądów lub zniesienia sądu przysługuje do czasu osiągnięcia wieku 65 lat, a w przypadku sędziego Naczelnego Sądu Administracyjnego do czasu osiągnięcia wieku 70 lat uposażenie w wysokości wynagrodzenia pobieranego na ostatnio zajmowanym stanowisku.

§ 2. Sędziemu przechodzącemu lub przeniesionemu w stan spoczynku z powodu wieku, choroby lub utraty sił przysługuje uposażenie w wysokości 75% wynagrodzenia zasadniczego i dodatku za wysługę lat, pobieranych na ostatnio zajmowanym stanowisku.

§ 3. Uposażenie, o którym mowa w § 1 i 2, podwyższa się stosownie do zmian wysokości wynagrodzeń zasadniczych sędziów czynnych zawodowo.

§ 4. Sędziemu przechodzącemu w stan spoczynku przysługuje jednorazowa odprawa w wysokości sześciomiesięcznego wynagrodzenia.

§ 5. W przypadku, o którym mowa w § 1, sędzia w stanie spoczynku otrzymuje jednorazową odprawę z chwilą osiągnięcia wieku 65 lat, a w przypadku sędziego Naczelnego Sądu Administracyjnego z chwilą osiągnięcia wieku 70 lat

Art. 112. § 1. W razie śmierci sędziego jego rodzinie przysługuje odprawa pośmiertna na zasadach przewidzianych w Kodeksie pracy dla rodzin pracowników. Do okresu zatrudnienia, od którego zależy wysokość odprawy, wlicza się wszystkie okresy zatrudnienia na stanowiskach asesora sądowego lub sędziego.

§ 2. W razie śmierci sędziego albo sędziego w stanie spoczynku lub członka jego rodziny, osobie, która pokryła koszty pogrzebu, przysługuje świadczenie pieniężne w wysokości i na zasadach określonych dla zasiłku pogrzebowego z ubezpieczenia społecznego.

§ 3. Przepis § 2 stosuje się odpowiednio w razie śmierci osoby pobierającej uposażenie rodzinne albo członka rodziny tej osoby.

§ 4. W razie zbiegu prawa do świadczenia, o którym mowa w § 2 i 3, z prawem do zasiłku pogrzebowego z ubezpieczenia społecznego, przysługuje prawo do jednego ze świadczeń, wybranego przez uprawnionego.

Art. 113. § 1. W razie śmierci sędziego albo sędziego w stanie spoczynku, członkom jego rodziny, spełniającym warunki wymagane do uzyskania renty rodzinnej w myśl przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, przysługuje uposażenie rodzinne w wysokości:

- 1) dla jednej osoby uprawnionej - 85%,
  - 2) dla dwóch osób uprawnionych - 90%,
  - 3) dla trzech lub więcej osób uprawnionych - 95%
- podstawy wymiaru.

§ 2. Podstawę wymiaru uposażenia rodzinnego przysługującego rodzinie stanowi:

- 1) w przypadku rodziny zmarłego sędziego w stanie spoczynku - uposażenie, jakie przysługiwało w chwili śmierci zmarłemu sędziemu w stanie spoczynku, z zastrzeżeniem pkt 2;
- 2) w przypadku rodziny zmarłego sędziego albo zmarłego sędziego w stanie spoczynku przeniesionego na podstawie art. 111 § 1 - uposażenie, jakie przysługiwałoby mu w chwili śmierci zgodnie z art. 111 § 2.

§ 3. Do uposażenia, o którym mowa w § 1, stosuje się odpowiednio art. 111 § 3.

§ 4. W razie zbiegu prawa do uposażenia rodzinnego z prawem do emerytury lub renty, na wniosek uprawnionego, przysługuje albo uposażenie rodzinne, albo emerytura lub renta.

§ 5. Do uposażenia rodzinnego przysługuje dodatek dla sierot zupełnych w wysokości i na zasadach określonych w przepisach o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Art. 114. § 1. Sędzia w stanie spoczynku jest obowiązany dochować godności sędziego.

§ 2. Za uchybienie godności sędziego po przejściu w stan spoczynku oraz uchybienie godności urzędu sędziego w okresie pełnienia służby sędziego w stanie spoczynku odpowiada dyscyplinarnie.

§ 3. Do odpowiedzialności dyscyplinarnej sędziów w stanie spoczynku stosuje się odpowiednio przepisy o odpowiedzialności dyscyplinarnej sędziów, z tym że karami przewidzianymi dla sędziów w stanie spoczynku są:

- 1) upomnienie;
- 2) nagana
- 3) obniżenie uposażenia o 5%-25% na okres od sześciu do dwunastu miesięcy;
- 4) zawieszenia podwyższenia uposażenia na okres od roku do trzech lat;
- 5) pozbawienia prawa do stanu spoczynku wraz z prawem do uposażenia.

§ 4. Skazanie sędziego w stanie spoczynku prawomocnym wyrokiem sądu na pozbawienie praw publicznych za przestępstwo popełnione po przejściu w stan spoczynku, jak również przed przejściem w stan spoczynku, lub prawomocne orzeczenie kary wydalenia ze służby, za przewinienie popełnione, w tym przed przejściem w stan spoczynku, powoduje utratę uprawnień do stanu spoczynku i uposażenia sędziego oraz uposażenia rodzinnego członków jego rodziny.

§ 5. W razie orzeczenia kary wymienionej w § 3 pkt 5, lub w przypadkach przewidzianych w § 4, sędzia pozbawiony prawa do stanu spoczynku i uposażenia albo członek jego rodziny pozbawiony prawa do uposażenia rodzinnego nabywa prawo do emerytury lub renty, jeżeli spełnia warunki określone w przepisach o ubezpieczeniu społecznym.

Art. 115. W razie utraty uprawnień do stanu spoczynku i uposażenia stosuje się odpowiednio przepisy art. 97

Rozdział 4. Asesorzy sądowi

Art. 116 § 1 . Asesorów sądowych do pełnienia urzędu na stanowisko asesora sądowego, z wyznaczeniem miejsca służbowego, powołuje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa.

§ 2. Asesorzy sądowi są powoływani na okres pięciu lat, z wyznaczeniem miejsca służbowego asesora sądowego w wojewódzkim sądzie administracyjnym.

§ 3. Asesor sądowy składa ślubowanie wobec Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej według następującej roty:

„Ślubuję uroczyście jako asesor sądowy służyć wiernie Rzeczypospolitej Polskiej, stać na straży prawa, obowiązki asesora sądowego wypełniać sumiennie, sprawiedliwość wymierzać zgodnie z przepisami prawa, bezstronnie według mego sumienia, dochować tajemnicy prawnie chronionej, a w postępowaniu kierować się zasadami godności i uczciwości. ”; składający ślubowanie może dodać na końcu zwrot: „Tak mi dopomóż Bóg”.

Art. 117. § 1. Stosunek służbowy asesora sądowego nawiązuje się po doręczeniu mu aktu mianowania.

§ 2. Asesor sądowy zgłasza się w celu objęcia stanowiska w ciągu czternastu dni od dnia otrzymania aktu mianowania.

§ 3. W razie nieusprawiedliwionego nieobjęcia stanowiska asesorskiego w terminie określonym w § 5 mianowanie traci moc. Okoliczność tę stwierdza Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Art. 118. § 1. Do pełnienia urzędu na stanowisku asesora sądowego może być powołany ten, kto ukończył 30 lat i spełnia wymagania:

- 1) o których mowa w art. 59 § 1 pkt 1-4 i 6;
- 2) przez co najmniej cztery lata pozostawał na stanowisku sędziego, prokuratora lub prezesa, wiceprezesa, lub radcy Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej albo co najmniej przez cztery lata wykonywał zawód adwokata, radcy prawnego, notariusza lub doradcy podatkowego albo przez sześć lat pozostawał w instytucjach publicznych na stanowiskach związanych ze stosowaniem lub tworzeniem prawa administracyjnego.

§ 2. Wymagania, o których mowa w § 1 pkt 2, nie dotyczą osób z tytułem naukowym profesora lub ze stopniem naukowym doktora habilitowanego nauk prawnych.

Art. 119. § 1. Każdy, kto spełnia warunki do objęcia stanowiska asesora sądowego w wojewódzkim sądzie administracyjnym może zgłosić swoją kandydaturę na jedno wolne stanowisko przez wypełnienie w dwóch egzemplarzach karty zgłoszenia kandydata na wolne stanowisko sędziowskie oraz dołącza do niej - z wyjątkiem gdy kandydatem jest sędzia lub prokurator - informację z Krajowego Rejestru Karnego dotyczącą jego osoby i zaświadczenie stwierdzające, że jest zdolny, ze względu na stan zdrowia, do pełnienia obowiązków sędziego. Przepis art. 62 § 2-4 ma odpowiednie zastosowanie.

§ 3. Kandydat na wolne stanowisko asesora sądowego, który zajmuje stanowisko asystenta sędziego, do karty zgłoszenia dołącza sto projektów orzeczeń lub uzasadnień w sprawach różnych kategorii, poświadczonych przez sędziego, pod nadzorem którego wykonywał czynności, a w przypadku mniejszej liczby projektów - odpisy wszystkich projektów. Ocena kwalifikacji takiego kandydata obejmuje badanie jakości, sprawności, terminowości i prawidłowości dokonywanych czynności i wykonywania innych obowiązków służbowych a także kultury urzędowania oraz sposobu zachowania wobec sędziów, stron, uczestników postępowania, i współpracowników.

§ 4. Do kandydata na stanowisko asesora sądowego przepisy art. art. 63-68 mają odpowiednie zastosowanie.

Art. 120. § 1. Asesor sądowy jest nieusuwalny.

§ 2. Stosunek służbowy asesora sądowego wygasa w przypadku:

- niezłożenia przez asesora sądowego wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim - z upływem okresu, o którym mowa w art. 116 § 2;
- powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim - z dniem poprzedzającym powołanie na stanowisko sędziowskie;
- nieprzedstawienia przez Krajową Radę Sądownictwa wniosku o powołanie asesora sądowego do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim - z dniem uprawnomocnienia się uchwały Krajowej Rady Sądownictwa;
- śmierci.

§ 3. Stosunek służbowy asesora sądowego rozwiązuje się z mocy prawa, jeżeli zrzekł się on urzędu. Zrzeczenie się urzędu jest skuteczne po upływie trzech miesięcy od dnia złożenia Prezesowi Naczelnego Sądu Administracyjnego oświadczenia, chyba że na wniosek asesora sądowego Prezes określi inny termin. O zrzeczeniu się urzędu przez asesora sądowego Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego zawiadamia Krajową Radę Sądownictwa.

§ 4. Prawomocne orzeczenie sądu dyscyplinarnego o złożeniu asesora sądowego z urzędu oraz prawomocne orzeczenie sądu skazujące na środek karny pozbawienia praw publicznych lub zakazu zajmowania stanowiska asesora sądowego powoduje, z mocy prawa, utratę urzędu i stanowiska asesora sądowego; stosunek służbowy asesora sądowego wygasa z chwilą uprawnomocnienia się orzeczenia.

§ 5. Stosunek służbowy asesora sądowego wygasa z dniem utraty przez niego obywatelstwa polskiego.

§ 6. Stosunek służbowy asesora sądowego wygasa, jeżeli z powodu choroby lub utraty sił został uznany za trwale niezdolnego do pełnienia obowiązków asesora sądowego.

Art. 121. § 1. Przeniesienie asesora sądowego na inne miejsce służbowe może nastąpić na jego wniosek, w szczególnie uzasadnionych przypadkach i nie wcześniej niż po dwóch latach od dnia mianowania.

§ 2. Przeniesienie asesora sądowego na inne miejsce służbowe może nastąpić, także bez jego zgody, w przypadkach:

- 1) zniesienia stanowiska wywołanego zmianą w organizacji sądownictwa lub zniesienia danego sądu lub wydziału zamiejscowego albo przeniesienia siedziby sądu;
- 2) niedopuszczalności zajmowania stanowiska asesora sądowego w danym sądzie wskutek wystąpienia okoliczności, o których mowa w art. 7;
- 3) gdy wymaga tego wzgląd na powagę stanowiska, na podstawie orzeczenia sądu dyscyplinarnego, wydanego na wniosek kolegium właściwego sądu lub Krajowej Rady Sądownictwa;
- 4) przeniesienia w wyniku kary dyscyplinarnej.

§ 3. Decyzję o przeniesieniu asesora sądowego wydaje Prezes Naczelnego Sadu Administracyjnego, z tym że przeniesienie z przyczyn, o których mowa w § 2 pkt 1, może nastąpić, jeżeli uwzględnienie wniosku asesora sądowego co do nowego miejsca służbowego nie jest możliwe.

§ 4. W przypadkach, o których mowa w § 2 pkt 1 i 2, od decyzji Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego asesorowi sądowemu przysługuje odwołanie do Sądu Najwyższego.

Art. 122. § 1. W przypadku przeniesienia asesora sądowego na inne miejsce służbowe nie przysługuje mu ekwiwalent pieniężny za dni niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego. Asesor sądowy zachowuje prawo do wykorzystania tego urlopu w czasie pełnienia służby w miejscu, do którego przeniesienie nastąpiło.

§ 2. Przepis § 1 stosuje się odpowiednio w przypadku powołania asesora sądowego na stanowisko sędziowskie.

§ 3. W przypadku przeniesienia asesora sądowego do innej miejscowości, przysługuje mu zwrot kosztów przeniesienia, z wyjątkiem przypadku, gdy przeniesienie nastąpiło w drodze dyscyplinarnej lub na jego wniosek.

Art. 123. § 1 Wynagrodzenie asesora sądowego ustala się przy zastosowaniu mnożnika 2,36 podstawy ustalania wynagrodzenia zasadniczego o jakiej mowa w art. 96 § 2 i 3 z powiększeniem o składkę należną z tytułu ubezpieczenia społecznego.

§ 2. Wynagrodzenie asesorów sądowych różnicuje ponadto dodatek za długoletnią pracę wynoszący, począwszy od szóstego roku pracy, 5% wynagrodzenia zasadniczego i wzrastający po każdym roku o 1%, aż do osiągnięcia 20% wynagrodzenia zasadniczego.

§ 3. Czas pracy asesora sądowego jest określony wymiarem jego zadań.

Art. 124. § 1. Przed upływem 36 miesięcy pełnienia obowiązków sędziego asesor sądowy może złożyć prezesowi właściwego wojewódzkiego sądu administracyjnego wniosek o powołanie na stanowisko sędziego wojewódzkiego sądu administracyjnego. Przepisy art. stosuje się odpowiednio.

§ 2. W razie złożenia wniosku, o którym mowa w § 1, prezes wojewódzkiego sądu administracyjnego w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia upływu 36 miesięcy pełnienia przez asesora sądowego obowiązków sędziego, zarządza dokonanie oceny jego kwalifikacji. Do oceny kwalifikacji asesora sądowego przepisy art. 65, art. 66 § 1 i § 5-8 oraz art. 67 § 1 mają odpowiednie zastosowanie.

§ 3. Po zaopiniowaniu kandydata przez kolegium wojewódzkiego sądu administracyjnego prezes sądu ustala termin zgromadzenia ogólnego sędziów wojewódzkiego sądu administracyjnego, w czasie którego kandydatura asesora sądowego będzie oceniana. Przepis art. 68 § 3 ma odpowiednie zastosowanie.

§ 4. Prezes wojewódzkiego sądu administracyjnego przekazuje Krajowej Radzie Sądownictwa kandydatury ocenione w sposób określony w § 3, wraz z oceną kwalifikacji i opinią właściwego kolegium sądu

Art. 125. Do asesora sądowego mają odpowiednie zastosowanie przepisy art. 47, art. 74 – 76, art. 87 – 90, art. 91 § 3, art. 92 - 95, art. 101-102, art. 105 i art. 108.

Dział III. Odpowiedzialność dyscyplinarna sędziów i asesorów sądowych.

Art. 126. § 1. Za przewinienia służbowe i uchybienia godności urzędu (przewinienia dyscyplinarne), sędzia odpowiada dyscyplinarnie.

§ 2. Sędzia odpowiada dyscyplinarnie także za swoje postępowanie przed objęciem stanowiska, jeżeli przez nie uchybił obowiązkowi piastowanego wówczas urzędu państwowego lub okazał się niegodnym urzędu sędziego.

§ 3. Asesor sądowy odpowiada dyscyplinarnie za przewinienia służbowe (dyscyplinarne) oraz za swoje postępowanie przed objęciem stanowiska, jeżeli przez nie okazał się niegodny urzędu asesora sądowego, tak jak sędzia. Przepisy art. 127 - 144 stosuje się odpowiednio.

Art. 127. § 1. Po upływie trzech lat od chwili popełnienia czynu nie można wszcząć postępowania dyscyplinarnego.

§ 2. W razie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego przed upływem terminu, o którym mowa w § 1, przedawnienie dyscyplinarne następuje z upływem pięciu lat od chwili czynu. Jeżeli jednak przed upływem terminu, o którym mowa w § 1, sprawa nie została prawomocnie zakończona, sąd dyscyplinarny orzeka o popełnieniu przewinienia dyscyplinarnego, umarzając postępowanie w zakresie wymierzenia kary dyscyplinarnej.

§ 3. Jeżeli jednak przewinienie dyscyplinarne zawiera znamiona przestępstwa, przedawnienie dyscyplinarne nie może nastąpić wcześniej niż przedawnienie przewidziane w przepisach Kodeksu karnego.

Art. 128. § 1. Karami dyscyplinarnymi są:

- 1) upomnienie;
- 2) nagana;
- 3) obniżenie wynagrodzenia o 5%-25% na okres od sześciu do dwunastu miesięcy;
- 4) usunięcie z zajmowanej funkcji;
- 5) przeniesienie na inne miejsce służbowe;
- 6) złożenie sędziego z urzędu.

§ 2. W razie jednoczesnego ukarania za kilka przewinień dyscyplinarnych sąd dyscyplinarny wymierza karę za poszczególne przewinienia dyscyplinarne, a następnie karę łączną.

§ 3. Przy orzekaniu kary łącznej stosuje się następujące zasady:

- 1) w razie orzeczenia kary upomnienia i nagany wymierza się łączną karę nagany;
- 2) kary upomnienia i nagany podlegają łączeniu z innymi karami, przy czym jako karę łączną wymierza się wówczas karę surowszą, o której mowa w art. 128 § 1 pkt 3, 4, 5 lub 6;

3) przy orzeczonych za kilka przewinień karach rodzajowo różnych i karze złożenia sędziego z urzędu wymierza się tę karę jako karę łączną.

§ 4. Sąd może wydać prawomocne orzeczenie dyscyplinarne do wiadomości publicznej.

§ 5. Prawomocny wyrok uniewinniający sądu dyscyplinarnego podaje się do wiadomości publicznej na wniosek obwinionego sędziego złożony do sądu dyscyplinarnego pierwszej instancji, nie później niż przed upływem czternastu dni od dnia uprawomocnienia się wyroku.

§ 6. Wyrok sądu dyscyplinarnego podaje się do wiadomości publicznej poprzez zamieszczenie go na stronie podmiotowej Naczelnego Sądu Administracyjnego. Zamieszczeniu podlega sentencja wyroku, z wyłączeniem danych dotyczących tożsamości osoby fizycznej lub innej osoby, jeżeli jest to konieczne dla ochrony słuszných interesów tych osób.

§ 7. Wymierzenie kary określonej w § 1 pkt 3, 4 lub 5 pociąga za sobą pozbawienie możliwości awansowania na wyższe stanowisko sędziowskie przez okres pięciu lat, niemożność udziału w tym okresie w kolegium sądu, orzekania w sądzie dyscyplinarnym oraz uzyskania utraconej funkcji.

§ 8. Wymierzenie kary określonej w § 1 pkt 6 pociąga za sobą utratę możliwości ponownego powołania ukaranego do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim.

§ 9. W przypadku przewinienia dyscyplinarnego lub wykroczenia mniejszej wagi, sąd dyscyplinarny może odstąpić od wymierzenia kary.

Art. 129. § 1. Sądem dyscyplinarnym dla sędziów sądów administracyjnych i asesorów sądowych jest Naczelny Sąd Administracyjny, który rozpoznaje sprawy dyscyplinarne:

1) w pierwszej instancji – w składzie trzech sędziów,

2) w drugiej instancji – w składzie siedmiu sędziów.

§ 2. Do orzekania w sprawach dyscyplinarnych uprawnieni są wszyscy sędziowie Naczelnego Sądu Administracyjnego z wyjątkiem Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego, wiceprezesów Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz Rzecznika Dyscyplinarnego Naczelnego Sądu Administracyjnego i jego zastępcy. Wyłączeniu z losowania podlegają także sędziowie, w stosunku do których orzeczono kary określone w art. 128 § 1 pkt 3 - 6

Art. 130. § 1. Skład sądu dyscyplinarnego, w tym sędziego sprawozdawcę, wyznacza się w drodze losowania, Kolegium Naczelnego Sądu Administracyjnego z listy wszystkich sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego. Składowi orzekającemu

przewodniczy sędzia najstarszy służbą na stanowisku sędziego naczelnego Sądu Administracyjnego.

§ 2. Protokolantem może być tylko sędzia wyznaczony przez przewodniczącego składu orzekającego sądu dyscyplinarnego.

Art. 131. § 1. Uprawnionym oskarżycielem przed sądem dyscyplinarnym, w sprawach sędziów sądów administracyjnych jest Rzecznik Dyscyplinarny Naczelnego Sądu Administracyjnego i jego zastępca.

§ 2. Rzecznika Dyscyplinarnego Naczelnego Sądu Administracyjnego i jego zastępcę wybiera, wybiera zgromadzenie ogólne sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego spośród sędziów zgłoszonych przez Zgromadzenia Ogólne Izb. Kadencja rzecznika dyscyplinarnego trwa cztery lata.

Art. 132. Obwiniony może ustanowić obrońcę spośród sędziów, adwokatów lub radców prawnych.

Art. 133. § 1. Rzecznik dyscyplinarny podejmuje czynności dyscyplinarne na żądanie Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego, prezesa Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego oraz kolegium Naczelnego Sądu Administracyjnego lub kolegium wojewódzkiego sądu administracyjnego, Krajowej Rady Sądownictwa, a także z własnej inicjatywy, po wstępnym wyjaśnieniu okoliczności koniecznych do ustalenia znamion przewinienia, a także po odebraniu pisemnego oświadczenia od sędziego dotyczącego przedmiotu czynności, chyba że złożenie tego oświadczenia nie jest możliwe.

§ 2. Po przeprowadzeniu postępowania, o którym mowa w § 1, jeżeli zachodzą podstawy do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego, rzecznik dyscyplinarny wszczyna postępowanie dyscyplinarne i przedstawia sędziemu na piśmie zarzuty.

§ 3. Po przedstawieniu zarzutów obwiniony, w terminie czternastu dni, może złożyć wyjaśnienia i zgłosić wnioski o przeprowadzenie dowodów.

§ 4. Po upływie terminu, o którym mowa w § 3, a w razie potrzeby po przeprowadzeniu dalszych dowodów, rzecznik dyscyplinarny składa wniosek o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej do sądu dyscyplinarnego. Wniosek powinien zawierać dokładne określenie czynu, który jest przedmiotem postępowania, wykaz dowodów uzasadniających wniosek oraz uzasadnienie.

§ 5. Jeżeli rzecznik dyscyplinarny nie znajduje podstaw do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego na żądanie uprawnionego organu, wydaje postanowienie o odmowie jego wszczęcia. Odpis postanowienia doręcza się organowi, który złożył wniosek o

wszczęcie postępowania, kolegium odpowiednio Naczelnego Sądu Administracyjnego lub wojewódzkiego sądu administracyjnego i obwinionemu.

§ 6. Jeżeli postępowanie dyscyplinarne nie dostarczyło podstaw do złożenia do sądu dyscyplinarnego wniosku o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej, rzecznik dyscyplinarny wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania dyscyplinarnego. Odpis postanowienia doręcza się organowi, który złożył wniosek o wszczęcie postępowania, kolegium odpowiednio Naczelnego Sądu Administracyjnego lub wojewódzkiego sądu administracyjnego i obwinionemu.

§ 6. W terminie siedmiu dni od dnia doręczenia postanowienia, o którym mowa w § 5 lub § 6, organowi, który złożył wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego i właściwemu kolegium służy zażalenie do sądu dyscyplinarnego.

§ 7. Sąd dyscyplinarny rozpoznaje zażalenie w terminie dwóch tygodni od jego wniesienia.

Art. 134. § 1. Po wpłynięciu wniosku o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej kolegium Naczelnego Sądu Administracyjnego niezwłocznie ustala skład orzekający sądu dyscyplinarnego, przewodniczący składu orzekającego sądu dyscyplinarnego wyznacza rozprawę.

§ 2. Przewodniczący składu orzekającego sądu dyscyplinarnego wyznacza rozprawę w najkrótszym możliwym terminie.

§ 3. Nieusprawiedliwione niestawiennictwo obwinionego lub jego obrońcy nie wstrzymuje rozpoznania sprawy.

Art. 135. § 1. Postępowanie dyscyplinarne jest jawne.

§ 2. Sąd dyscyplinarny może wyłączyć jawność postępowania dyscyplinarnego jeżeli publiczne rozpoznanie sprawy zagraża moralności, bezpieczeństwu państwa lub porządkowi publicznemu oraz ze względu na ochronę życia prywatnego stron lub inny ważny interes prywatny.

§ 3. W razie wyłączenia jawności postępowania dyscyplinarnego orzeczenie ogłaszane jest publicznie.

Art. 136. Jeżeli w toku rozprawy ujawni się inne przewinienie, oprócz objętego wnioskiem o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej, sąd może wydać co do tego przewinienia wyrok tylko za zgodą rzecznika dyscyplinarnego i po sformułowaniu przez niego nowego zarzutu, a także za zgodą obwinionego lub jego obrońcy; w razie braku zgody rzecznik dyscyplinarny prowadzi w tym zakresie odrębne postępowanie dyscyplinarne.

Art. 137. W razie rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku służbowego sędziego w toku postępowania dyscyplinarnego, postępowanie to toczy się nadal. Jeżeli obwiniony podjął pracę w urzędzie państwowym, jako adwokat, radca prawny, notariusz lub doradca podatkowy sąd przesyła wyrok odpowiednio temu urzędowi, Naczelnej Radzie Adwokackiej, Krajowej Radzie Radców Prawnych, Krajowej Radzie Notarialnej albo Krajowej Radzie Doradców Podatkowych.

Art. 138. Jeżeli przewinienie zawiera znamiona przestępstwa, sąd dyscyplinarny z urzędu rozpoznaje sprawę w zakresie zezwolenia na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej i wydaje uchwałę, o której mowa w art. 75 § 3, co nie wstrzymuje biegu postępowania dyscyplinarnego.

Art. 139. § 1. Po prawomocnym zakończeniu postępowania karnego przeciwko sędziemu, sąd lub prokurator przesyła akta sprawy właściwemu rzecznikowi dyscyplinarnemu. Jeżeli postępowanie dyscyplinarne nie było wszczęte, rzecznik dyscyplinarny podejmuje czynności dyscyplinarne, choćby w postępowaniu karnym został wydany wyrok uniewinniający.

§ 2. Jeżeli przeciwko sędziemu zapadł prawomocny wyrok pociągający za sobą, w myśl ustawy, utratę stanowiska, sąd dyscyplinarny zawiadamia o tym Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego i, który zarządza złożenie ukaranego sędziego z urzędu, chociażby wykonano już wyrok dyscyplinarny skazujący na karę łagodniejszą niż złożenie z urzędu.

Art. 140. § 1. Od wyroku sądu dyscyplinarnego pierwszej instancji przysługuje odwołanie obwinionemu i rzecznikowi dyscyplinarnemu, a także Krajowej Radzie Sądownictwa i Prezesowi Naczelnego Sądu Administracyjnego.

§ 2. Odwołanie powinno być rozpoznane w terminie dwóch miesięcy od dnia jego wpływu do sądu dyscyplinarnego drugiej instancji.

Art. 141. Od wyroku sądu dyscyplinarnego drugiej instancji kasacja nie przysługuje.

Art. 142. § 1. Jeżeli orzeczona została kara złożenia sędziego z urzędu, a sąd dyscyplinarny wcześniej nie zawiesił sędziego w czynnościach służbowych, wyrok wywołuje zawieszenie sędziego w czynnościach służbowych, z jednoczesnym obniżeniem do 50% jego wynagrodzenia na czas trwania zawieszenia. Art. 148 § 3 stosuje się odpowiednio.

§ 2. Przewodniczący sądu dyscyplinarnego pierwszej instancji przesyła odpis prawomocnego wyroku sądu dyscyplinarnego Krajowej Radzie Sądownictwa, a ponadto - prezesowi właściwego sądu i kolegium tego sądu.

§ 3. Wykonanie wyroku należy do Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego co do kar wymienionych w art. 128 § 1 pkt 4 - 5, a co do kar wymienionych w art. 128 § 1 pkt 3 - do prezesa właściwego sądu.

Art. 143. § 1. Odpis prawomocnego wyroku skazującego na karę dyscyplinarną dołącza się do akt osobowych obwinionego.

§ 2. Po upływie pięciu lat od uprawomocnienia się wyroku orzekającego karę przewidzianą w art. 128 § 1 pkt 1- 5 Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego lub prezes wojewódzkiego sądu administracyjnego zarządza usunięcie odpisu wyroku z akt osobowych, jeżeli w tym okresie nie wydano przeciwko ukaranemu innego wyroku skazującego.

Art. 144. Krajowa Rada Sądownictwa, Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego mogą wystąpić o wznowienie postępowania dyscyplinarnego.

Art. 145. § 1. Wznowienie postępowania dyscyplinarnego na niekorzyść obwinionego może nastąpić, jeżeli umorzenie postępowania lub wydanie wyroku nastąpiło wskutek przestępstwa albo jeżeli w ciągu pięciu lat od umorzenia lub od wydania wyroku wyjdą na jaw nowe okoliczności lub dowody, które mogły uzasadniać skazanie lub wymierzenie kary surowszej.

§ 2. Wznowienie postępowania na korzyść skazanego może nastąpić także po jego śmierci, jeżeli wyjdą na jaw nowe okoliczności lub dowody, które mogłyby uzasadniać uniewinnienie lub wymierzenie kary łagodniejszej.

§ 3. W razie śmierci skazanego, wniosek o wznowienie postępowania mogą złożyć jego małżonek, krewni w linii prostej, rodzeństwo, przysposabiający lub przysposobiony oraz rzecznik dyscyplinarny.

Art. 146. Rozstrzygnięcia zapadające w toku postępowania dyscyplinarnego wymagają z urzędu uzasadnienia na piśmie i doręczenia ich stronom, a także Krajowej Radzie Sądownictwa.

Art. 147. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym rozdziale stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego.

Art. 148. § 1. Sąd dyscyplinarny może zawiesić w czynnościach służbowych sędziego, przeciwko któremu wszczęto postępowanie dyscyplinarne lub o ubezwłasnowolnienie.

§ 2. Sąd dyscyplinarny wydając uchwałę zezwalającą na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej sądowej lub administracyjnej, z urzędu zawiesza sędziego w czynnościach służbowych.

§ 3. Sąd dyscyplinarny, zawieszając sędziego w czynnościach służbowych, obniża w granicach od 5% do 50% wysokość jego wynagrodzenia na czas trwania tego zawieszenia; nie dotyczy to osób, w stosunku do których wszczęto postępowanie o ubezwłasnowolnienie.

§ 4. Jeżeli postępowanie dyscyplinarne zostało umorzone lub zakończyło się uniewinnieniem, sędziemu wypłaca się zatrzymane wynagrodzenie.

Art. 149. § 1. Jeżeli sędziego zatrzymano z powodu schwytania na gorącym uczynku popełnienia przestępstwa albo jeżeli ze względu na rodzaj czynu dokonanego przez sędziego powaga sądu lub istotne interesy służbowe wymagają natychmiastowego odsunięcia go od wykonywania obowiązków służbowych, prezes sądu może zarządzić natychmiastową przerwę w czynnościach służbowych sędziego aż do czasu wydania uchwały przez sąd dyscyplinarny, nie dłużej niż na miesiąc.

§ 2. O zarządzeniu, o którym mowa w § 1, prezes sądu zawiadamia sąd dyscyplinarny, który niezwłocznie wydaje uchwałę w sprawie zawieszenia sędziego w czynnościach służbowych lub uchyla zarządzenie o przerwie w wykonywaniu tych czynności.

§ 3. Jeżeli sędzia, o którym mowa w § 1, pełni funkcję prezesa sądu, zarządzenie przerwy w czynnościach służbowych należy do Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego a w stosunku do Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego czynność ta należy do Krajowej Rady Sądownictwa. W takim przypadku przepis § 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 150. § 1. W przypadkach przewidzianych w art. 82 § 2 pkt 3 oraz w sprawie zawieszenia sędziego w czynnościach służbowych lub uchylenia zarządzenia o przerwie, o której mowa w art. 149 § 1, sąd dyscyplinarny wydaje uchwałę po wysłuchaniu rzecznika dyscyplinarnego oraz sędziego, chyba że nie jest to możliwe.

§ 2. Na uchwałę o zawieszeniu w czynnościach służbowych sędziemu przysługuje zażalenie, a rzecznikowi dyscyplinarnemu - także na uchwałę, o której mowa w art. 141 § 2, o uchyleniu zarządzenia o przerwie; zażalenie nie wstrzymuje wykonania uchwały.

§ 3. Zażalenie rozpoznaje sąd dyscyplinarny drugiej instancji.

Art. 151. Zawieszenie w czynnościach służbowych ustaje z chwilą prawomocnego zakończenia postępowania dyscyplinarnego, chyba że sąd dyscyplinarny uchylił je wcześniej.

Art. 152. Koszty postępowania dyscyplinarnego ponosi Skarb Państwa.

Dział IV. Referendarze sądowi. Asystenci sędziego. Pracownicy sądów

Rozdział 1. Przepis ogólny

Art. 153. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego określa, w drodze rozporządzenia, stanowiska i wymagane kwalifikacje urzędników sądowych oraz pracowników wojewódzkich sądów administracyjnych, a także szczegółowe zasady wynagradzania i tabele wynagrodzenia zasadniczego oraz wysokość dodatku z tytułu zajmowanego stanowiska lub pełnionej funkcji referendarzy sądowych, starszych referendarzy sądowych, asystentów sędziów, starszych asystentów sędziów, urzędników oraz innych pracowników tych sądów, uwzględniając zasadę różnicowania wynagrodzenia w zależności od stanowiska i wymaganych kwalifikacji, potrzebę zapewnienia prawidłowej organizacji działalności administracyjnej, właściwego poziomu funkcjonowania sekretariatów sądowych oraz wysokiego poziomu kultury pracy, sprawności, racjonalności, szybkości i profesjonalizmu przy wykonywaniu czynności niezbędnych do sprawnego przebiegu postępowania.

Rozdział 2. Referendarze sądowi

Art. 154. § 1. Stosunek pracy z referendarzem nawiązuje się na podstawie mianowania, z dniem określonym w akcie mianowania.

§ 2. Na stanowisko referendarza sądowego w wojewódzkim sądzie administracyjnym do wykonywania czynności w postępowaniu mediacyjnym oraz innych czynności, w tym czynności orzeczniczych określonych w ustawach, mianuje Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego, na wniosek właściwego prezesa wojewódzkiego sądu administracyjnego złożony po zasięgnięciu opinii kolegium tego sądu.

§ 3. Przed podjęciem po raz pierwszy pracy na stanowisku referendarza referendarz sądowy wobec Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego, składa ślubowanie według następującej roty:

„Ślubuję uroczyście na powierzonym mi stanowisku referendarza służyć wiernie Rzeczypospolitej Polskiej, sumiennie i starannie wykonywać obowiązki urzędowe, przestrzegać prawa, kierować się zasadami godności i uczciwości oraz dochować tajemnicy prawnie chronionej. ”; składający ślubowanie może dodać zwrot: „Tak mi dopomóż Bóg. ”.

Art. 155. W zakresie wykonywanych obowiązków referendarz jest niezależny co do treści wydawanych orzeczeń i zarządzeń określonych w ustawach.

Art. 156. § 1. Na stanowisko referendarza sądowego, może być mianowany ten, kto:

- 1) spełnia wymagania określone w art. 58 § 1 pkt 1-3;
- 2) ukończył 24 lata;
- 3) zdał uregulowany odrębnymi przepisami egzamin sędziowski, prokuratorski, adwokacki, radcowski, notarialny, doradcy podatkowego bądź referendarski albo odbył aplikację administracyjną zakończona właściwym egzaminem;
- 4) pozostawał co najmniej trzy lata na stanowiskach związanych ze stosowaniem lub tworzeniem prawa.

§ 2. Na stanowisko starszego referendarza sądowego może być mianowany referendarz sądowy, który zajmował stanowisko referendarza sądowego przez co najmniej pięć lat, nie był karany za przewinienia dyscyplinarne, a także uzyskiwał pozytywne okresowe oceny kwalifikacyjne.

Art. 157. § 1. Nabór kandydatów organizuje się w drodze konkursu, który ma na celu wyłonienie kandydata o największej wiedzy i najwyższych umiejętnościach, predyspozycjach i zdolnościach ogólnych, niezbędnych do wykonywania obowiązków.

§ 2. Zasady i tryb przeprowadzenia konkursu określa zarządzeniem Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego po zasięgnięciu Kolegium tego Sądu.

§ 2. Prezes wojewódzkiego sądu administracyjnego ogłasza konkurs na stanowisko referendarza sądowego w razie zwolnienia lub przydzielenia stanowiska. Nie ogłasza się konkursu jeżeli obsadzenie wolnego stanowiska następuje przez przeniesienie referendarza sądowego.

§ 3. Konkurs ogłasza się w Biuletynie Informacji Publicznej wyznaczając 30 dniowy termin do zgłaszania kandydatur z podaniem jego zasad.

§ 4. Przed wystąpieniem z wnioskiem o mianowanie referendarza sądowego prezes wojewódzkiego sądu administracyjnego zasięga informacji z Krajowego Rejestru Karnego oraz zwraca się do właściwego komendanta wojewódzkiego Policji albo Komendanta Stołecznego Policji o nadesłanie informacji o kandydacie. Informacje o kandydacie do objęcia stanowiska referendarza sądowego uzyskuje się i sporządza na zasadach określonych dla informacji o kandydacie do objęcia pierwszego stanowiska sędziowskiego.

158 § 1. W sprawach nieuregulowanych w ustawie, z zastrzeżeniem art. W, do starszych referendarzy sądowych i referendarzy sądowych stosuje się odpowiednio przepisy o ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych

§ 2. Określone w przepisach, o których mowa w § 1 uprawnienia Ministra Sprawiedliwości przysługują Prezesowi Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Rozdział 3. Asystenci sędziego i starsi asystenci sędziego

Art. 159. § 1. Asystent sędziego wykonuje czynności zmierzające do przygotowania spraw sądowych do rozpoznania oraz zlecone czynności z zakresu działalności administracyjnej sądów.

§ 2. Na stanowisku asystenta sędziego może być zatrudniony ten, kto:

- 1) spełnia wymagania określone w art. 58 § 1 pkt 1-3;
- 2) ukończył 24 lata;
- 3) zdał uregulowany odrębnymi przepisami egzamin sędziowski, prokuratorski, adwokacki, radcowski, notarialny, doradcy podatkowego bądź referendarski lub odbył aplikację administracyjną zakończona właściwym egzaminem albo pozostawał co najmniej trzy lata na stanowiskach związanych ze stosowaniem lub tworzeniem prawa.

§ 3. Nabór kandydatów następuje w drodze konkursu, który ma na celu wyłonienie kandydata o największej wiedzy i najwyższych kwalifikacjach, predyspozycjach i zdolnościach ogólnych, niezbędnych do wykonywania obowiązków asystenta sędziego.

§ 4. Prezes sądu przed zatrudnieniem asystenta sędziego zasięga informacji o kandydacie z Krajowego Rejestru Karnego.

§ 5. Na stanowisku starszego asystenta sędziego może być zatrudniony asystent, który zajmował stanowisko asystenta sędziego przez co najmniej pięć lat i uzyskiwał pozytywne okresowe oceny,

Art. 160. § 1. Zasady i tryb przeprowadzenia konkursu określa zarządzeniem Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego po zasięgnięciu Kolegium Sądu.

§ 2. Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz właściwy prezes wojewódzkiego sądu administracyjnego ogłasza konkurs na stanowisko asystenta sędziego w sądzie w razie zwolnienia lub przydzielenia stanowiska. Nie ogłasza się konkursu jeżeli obsadzenie wolnego stanowiska następuje przez przeniesienie asystenta sędziego.

§ 3. Konkurs ogłasza się w Biuletynie Informacji Publicznej wyznaczając 30 dniowy termin do zgłaszania kandydatur z podaniem jego zasad.

Art. 161. § 1 W sprawach nieuregulowanych w ustawie, z zastrzeżeniem art. 1, do starszych asystentów sędziego i asystentów sędziego stosuje się odpowiednio przepisy o ustroju sądów powszechnych

§ 2. Określone w przepisach, o których mowa w § 1 uprawnienia Ministra Sprawiedliwości przysługują Prezesowi Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Rozdział 4. Urzędnicy sądowi i inni pracownicy sądów

Art. 162. § 1. W sprawach nieuregulowanych w ustawie, z zastrzeżeniem art. 153 do urzędników i innych pracowników wojewódzkich sądów administracyjnych stosuje się przepisy ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury (Dz. U. z 2018 r. poz. 577).

§ 2. Określone w przepisach, o których mowa w § 1 uprawnienia Ministra Sprawiedliwości przysługują Prezesowi Naczelnego Sądu Administracyjnego.